

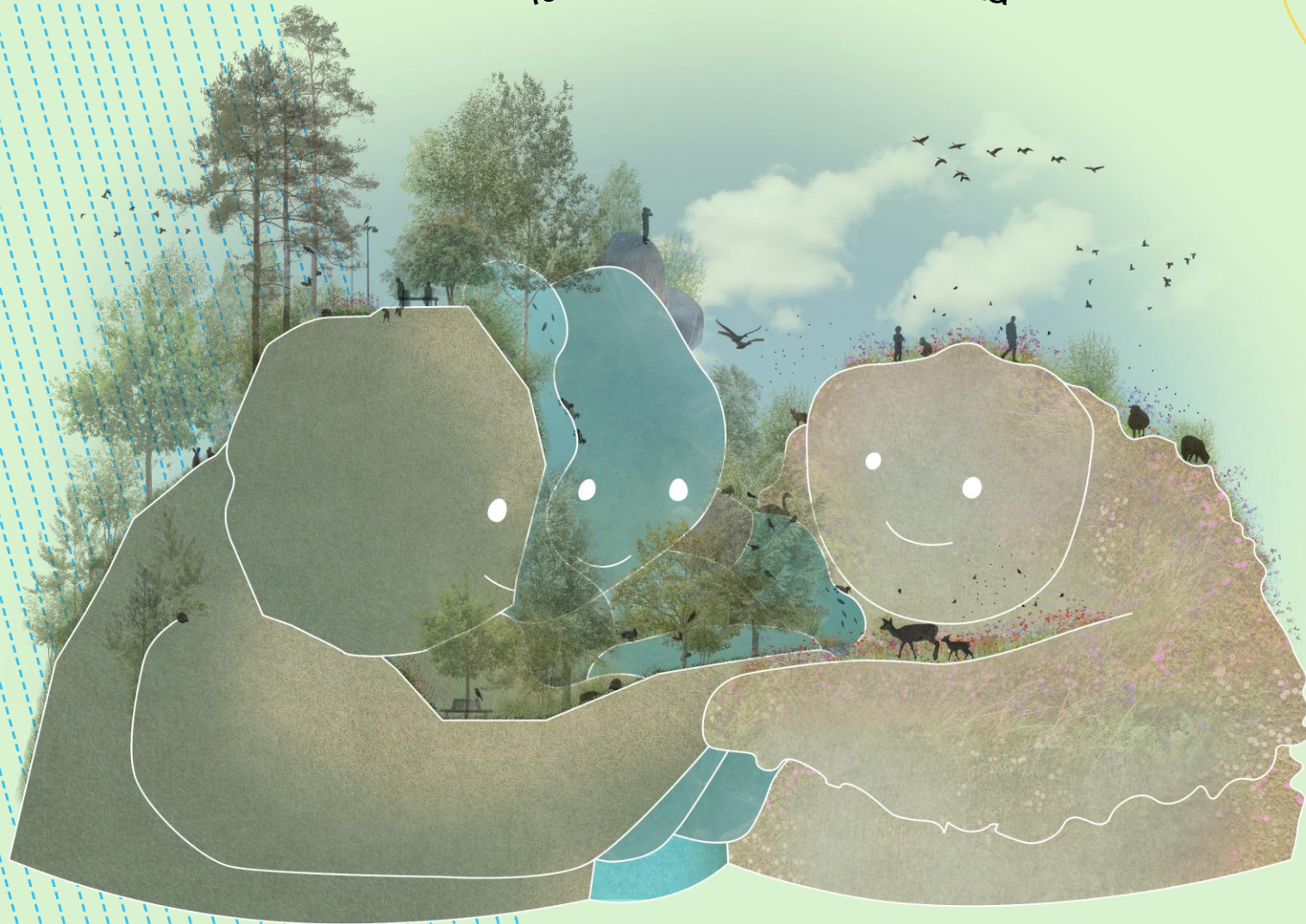
Kohde-esimerkkejä rakennetun ympäristön luontotyyppien ekologisesta tilasta

Marko Nieminen, Elina Manninen, Anna Pursiainen ja Elisa Lähde

Luontotyypit ylläpitävät
luonnon monimuotoisuutta

JOHDANTO

Tähän julkaisuun on koostettu esimerkkejä rakennetun ympäristön luontotyypeistä ("rytyt") erilaisissa ekologisissa tiloissa. Julkaisu on tarkoitettu ensisijaisesti [alueellisen viherkertoimen](#) laskemisen tueksi. Julkaisu konkretisoi [rakennetun ympäristön luontotyyppiraporttia](#) (Jalkanen ym. 2026), jossa on määritetty kunkin rytyn ekologisen tilan mittarit ja ideaalitilan kuvaukset. Tässä julkaisussa olevat kohde-esimerkit auttavat suunnittelutyössä tarkasteltavan kohteen **suuntaa-antavan ekologisen tilan** määrittämisessä.

Julkaisussa on kuvattu esiteltyjen kohteiden ekologiseen tilaan vaikuttavat tekijät. Osa kohteista on inventoitu maastossa ja ekologisen tilan arvo on tarkka (ilmastu numeerisesti). Osa kohteista on otettu mukaan esimerkinomaisesti konkretisoimaan ekologisen tilan mittaristoa, ja niissä ekologisen tilan arvio on epätarkka (ilmastu sanallisesti: korkea, keskimääräinen, heikko).

Kohteet edustavat pääosin suhteellisen saman aikakauden rytyjä, minkä takia niissä on paljon samankaltaisia rakennepiirteitä esimerkiksi puuston osalta. Kovin vanhaa puustoa sisältäviä esimerkkejä on niukalti. Toisaalta saman ekologisen tilan saavuttavat rytyt voivat näyttää tyyllillisesti hyvinkin erilaisilta, sillä eri aikakausina vallinneet suunnitteluihanteet ovat vaikuttaneet sekä sommitteluun, rakenteisiin että lajivalintoihin.

Dokumentissa esitellyt kohteet ovat pääosin Leppävaarasta ja Kallahdesta ja ne on inventoitu kesän 2025 aikana ympäristökonsultti Faunatican toimesta.

Työ on Espoon kaupungin tilaama osana ARVO-hanketta. Se on laadittu yhteistyössä ARVOn hankeryhmän ja Faunatican kanssa.

978-952-64-9682-5

Julkaisupäivä: 25.2.2026

Tätä koostetta voi käyttää...

... osana alueellisen viherkertoimen laskentaa määritettäessä *karkealla tasolla* kohteen ekologista tilaa ja luonnon monimuotoisuus -arvoa.

... suunnittelun tukena, kun määritetään suunniteltavan viherrakenteen ominaisuuksia ja rakennepiirteitä.

... kunnossapidon tukena, kun mietitään jonkin olemassa olevan kohteen kehittämistä hoidon avulla.

Koostetta **E tule käyttää ...**

... suorana ohjenuorana siitä, miltä eri rytyjen tulisi näyttää.

... korvaamaan asiantuntijoiden maastossa tekemiä ekologisen tilan kartoituksia.

Miten dokumenttia hyödynnetään?

Jokaisen rakennetun ympäristön luontotyyppin osalta on esitetty kuvaus (vastaa julkaisun Jalkanen ym. 2026 sisältöä) sekä esitetty oikeita, olemassa olevia kohteita valokuvin. Kohteiden osalta on avattu sanallisesti, mitä ekologiseen tilaan vaikuttavia rakennepiirteitä kohteesta löytyy. Lisäksi on kuvattu, mitä piirteitä puuttuu eli mitkä seikat heikentävät ekologista tilaa. Kohteen arvo on esitetty joko numeerisesti tai sanallisesti.

Julkaisua käytetään vertaamalla omaa arvioitavaa rytyä tässä dokumentissa esitettyihin vastaaviin rytyihin ja tunnistamalla samoja ekologiseen tilaan vaikuttavia rakennepiirteitä ja/tai puutteita. Näin omalle kohteelle on mahdollista määrittää **suuntaa-antava ekologinen tila**, jota voidaan käyttää ns. proxy-lukuna eli epäsuorana mittarina alueellisen viherkertoimen laskennassa.

Edelleen ekologisen tilan avulla voidaan määrittää kohteen lumoarvo, kun se kerrotaan kyseisen rytyn monimuotoisuus-potentiaalilla (ks. tarkemmin seuraava sivu). Lopputuloksena saadaan **suuntaa-antava arvio** kohteen **luonnonarvohehtaareista**.

Monimuotoisuuspotentiaali ja ekologinen tila

Eri rytyillä on erilainen monimuotoisuuspotentiaali, joka vaikuttaa myös kohteen lumoarvoon. Suuren monimuotoisuuspotentiaalin luontotyyppikohde, esimerkiksi uusniitty (monimuotoisuuspotentiaali 1), voi olla heikossa ekologisessa tilassa ja saada siten matalan kokonaislumo-arvon.

Vastaavasti pienen monimuotoisuus-potentiaalin luontotyyppikohde, esimerkiksi katujen, aukioiden ja pysäköintialueiden kasvillisuusalue (monimuotoisuus-potentiaali 0,4), voi hyvässä ekologisessa tilassa ollessaan saada yhtä saman tai paremmankin lumo-arvon.

Luontotyytit lisäävät ilmastoturvallisuutta

KOHDE-ESIMERKIT

Puustoiset puistot

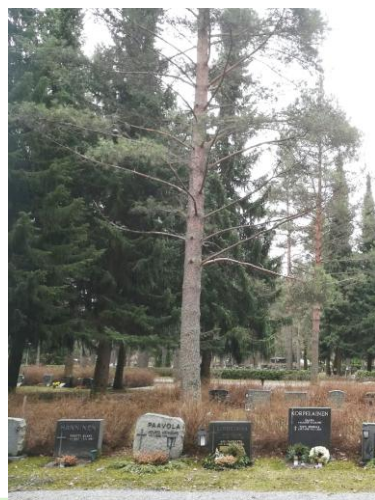
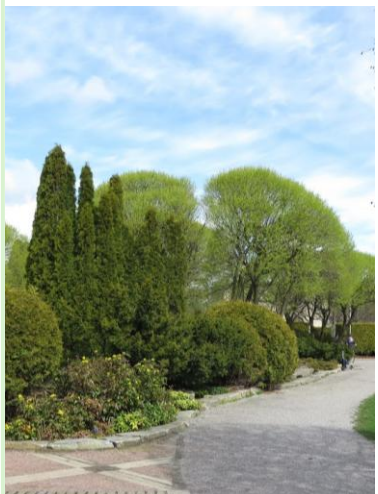
Puustoiset puistot ovat esimerkiksi **puistoja, hautausmaita, virkistysalueita** ja julkisia tai yksityisiä puutarhoja, joissa kasvaa keskimäärin yli 5 metriä korkeita puita, ja joissa **latvuspeittävyys on vähintään 10 %**. Tähän luokkaan sisältyvät myös **puustoittuneet tai metsittyneet viheralueet**, joita ei voida laskea metsäluontotyyppiä. Lisäksi luokkaan luetaan alueet, jotka eivät puiden nuoren iän vuoksi aivan täytä puuston korkeuden ja/tai latvuspeittävyys kriteerejä, mutta joiden voidaan olettaa ajan myötä, alueen käyttö ja hoito huomioiden, saavuttavan kriteerit.

Tässä luokassa kasvillisuutta hoidetaan siten, että alue ei voi kehittyä luonnon luontotyyppiluokituksen mukaiseksi metsäksi hoidon ollessa toistuvaa.

Puustoiset puistot esimerkkikuvia

Monimuotoisuuspotentiaali 1

@ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Puustoiset puistot

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva Lillkallvikinpuiston itäosa Helsingin Kallahdessa.

- Kuvassa on puiston vetovoimaisin osa – keskustan muotopuutarha ja joonialainen pylväskaari. Käytävien varrella on marjakuusien rivistöjä ja pylväikön yhteydessä on monipuolinen perennaistutusalue (1).
- Puistossa on monipuolista/osin järeää puustoa: vanhoja kilpikaarnaisia ja mutkaoksaisia mäntyjä (2), varttuneita ja kookkaita koivuja, yksi melko suuri tammi, nuorta ja varttuneempaa vaahteraa, lehmusrivistö puiston laidalla ja yksi melko kookas kelomänty (3).
- Istutettua kasvillisuutta ovat mm. töyhtöangervo, jasmikkeet, ruusut ja syreenit (arvokkaita mesi- ja/tai ravintokasveja). Nurmella esiintyviä mesikasveja ja talventörröttäjiä ovat mm. apilat, voikukka, maahumala, ketohanhikki ja rönsyleinikki (3).
- Korkeakasvuisia, monikerroksisia alueita, joissa esiintyy mm. koivun, vaahteran, jalavan ja pihlajan taimia, vadelmaa, vuohen- ja koiranputkea, nokkosta, maitohorsmaa ja pelto-ohdaketta (4).

Puutteet/ ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei juuri lahoppuuta, kasvillisuus niitetty suurelta osin lyhyeksi heinävaltaiseksi nurmeksi (5). Muutamia vieraslajeja.

0,7

Ekologinen tila

Puustoiset puistot

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva Ullaksenpuiston yhteydessä sijaitseva koirapuisto Helsingin Kallahdessa

- Puusto on eri-ikäistä ja osa puustosta on lajityypillisen vanhaa, pääosin kuusi ja mänty (1).
- Latvuspeittävyys saa suuren arvon (2).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei aluskasvillisuutta tai lahoppuuta ja kasvillisuus ei ole kerroksellista (3).

0,4

Ekologinen tila

Puustoiset puistot

Heikossa ekologisessa tilassa oleva puustoinen puisto Lielahden kartano Tampereella

- Puusto on tasaikäistä, mutta osa puustosta on lajityypillisen vanhaa (1).
- Kasvillisuudessa hyvin vähän monimuotoisuutta, ei mesikasveja, kasvillisuuden elinvoimaisuus on heikko (2).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei lahoppuuta, kasvillisuus ei ole kerroksellista.

***Ekologinen tila
heikko***

Uusniityt

Uusniityt ovat avoimia tai vähäpuustoisia alueita, joiden kasvilajisto koostuu **heinistä, sarakasveista ja kukkivista ruohovartisista kasveista**. Ne voivat olla monivuotisia ja niiden kasvipeite on pysyvä.

Varsinaisten perinnebiotooppien syntytapakriteerit, eli perinteiseen karjatalouteen liittyneet toimenpiteet, **eivät täyty**.

Uusniittyjä voidaan perustaa esimerkiksi nurmialueille. RAMS-luokista **arvoniityt, käyttöniityt ja maisemaniityt** kuuluvat tähän luokkaan. Niittykatot luokitellaan rakennuksiin integroiduksi vihreäksi.

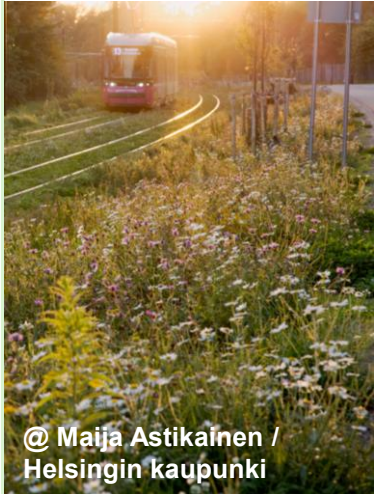
Uusniittyjä hoidetaan **niittämällä tai laiduntamalla**.

Kohteella voi olla yksittäisiä puita, mutta alueiden latvuspeittävyys jää alle 10%.

Uusniityt esimerkkikuvia

@ Maija Astikainen /
Helsingin kaupunki

@ Tuuli Kassi / Aalto yliopisto

1

2

Monimuotoisuuspotentiaali 1

3

1, 2, 3 @ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Uusniityt

- Hyvässä ekologisessa tilassa oleva uusniitty Espoon Leppävaaran yhtenäiskoulun takana (kuvassa kosteampi itäinen alue niittyä)
- Kosteikon ympärillä kasvaa monipuolisesti kosteiden ja tuoreiden niittyjen kasvillisuutta sekä kohteella esiintyy useita mesikasveja ja eläinten ravintokasveja (pääosin talventörröttäjiä) (1).
- Hulevesialueen tuntumassa kasvaa: ranta-alpi, rönksyleinikki, ojankärsämä ja röyhyvihvilä (2).
- Kauempana uomasta kasvaa: pietaryrtti, pujo, apiloita, timotei, maito- ja karvahorsma, päivänkakkara, suopayrtti, nokkonen, hiirenvirna, hevонhierakka ja peurankello
- Pensaista esiintyy taikinamarjaa, vadelmaa ja ruusulajia.
- Länsiosan (ei kunnolla kuvassa) kuivemmalla alueella on paikoin paljasta maata, kasvaa perinnebiotooppilaji keltamaite sekä puustosta varttuneita salavia ja niiden taimia, varttuneita ja järeitä koivuja sekä yksi jalava (3).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Muutamia haitallisia vieraslajeja: komealupiini, kanadankoiransilmä, paimenmatara sekä valkokarhunköynnös

0,8

Ekologinen tila

© Elina Manninen / Faunatica Oy

Uusniityt

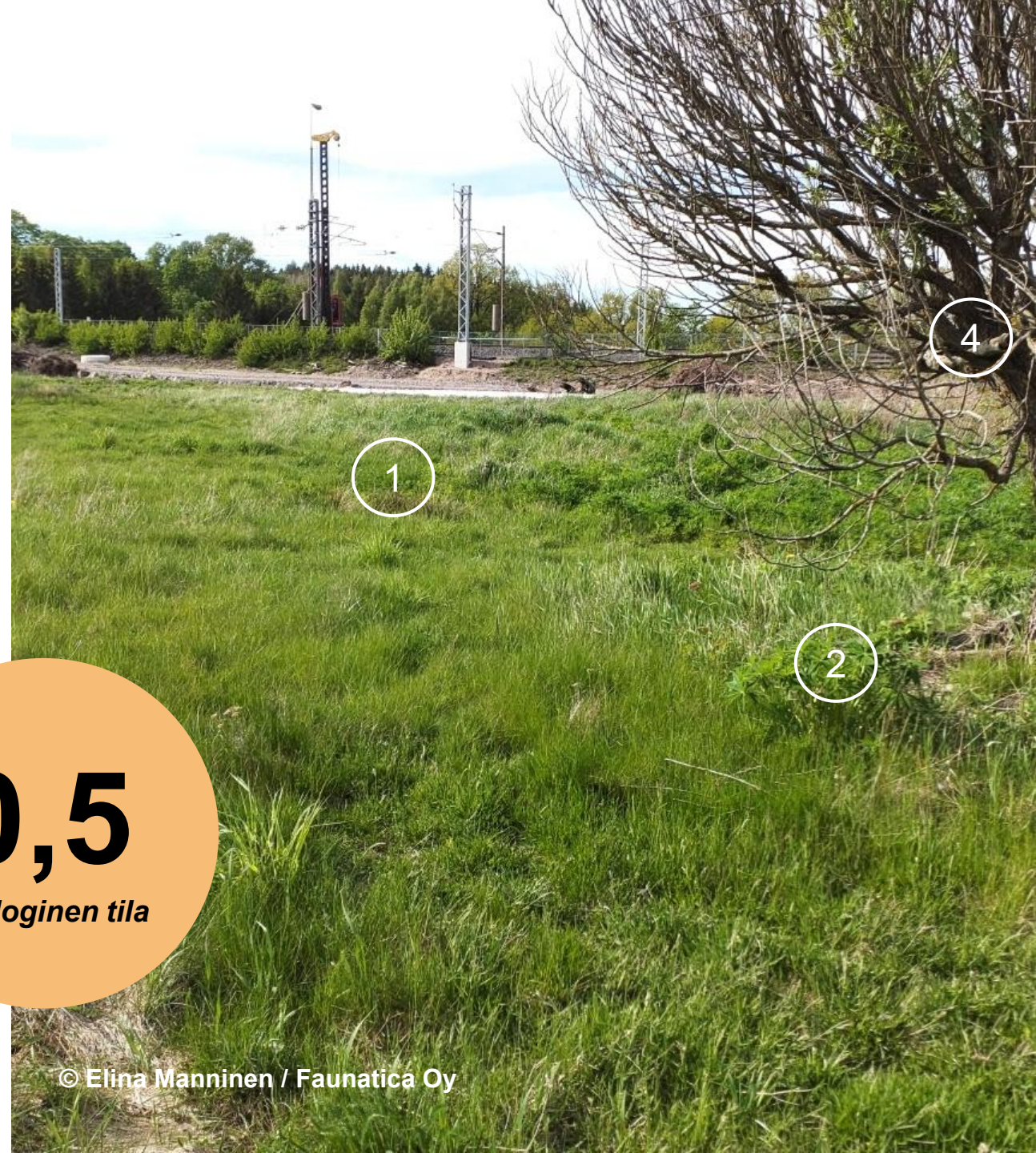
- Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva uusniitty Espoon Leppävaarassa
- Entiselle pellolle syntynyt monilajinen uusniitty (1), jossa kasvaa runsaasti eri heiniä ja ravinteikkaan maan lajeja. Runsaimmat lajit ovat runsastyyppistä maaperää suosivat perinnebiotooppien miinuslajit: nokkonen, vadelma, pujo, voikukka ja vuohenputki (kaikki kuitenkin mesi- ja/tai ravintokasveja).
- Hieman haitallisia vieraslajeja: komealupiini ja paimenmatara (2).
- Alueen keskellä on kalliopaljastuma (ei kuvassa), jonka reunalla on matalakasvuisena kuivempien niittyjen kasvillisuutta kuten ukontulikukka, peltovirveli ja hopeahanhikki. Alueen läpi kulkee myös polku.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei vielä merkittävää puustoa ja ei ollenkaan lahoppuustoa. Reunalla kuitenkin kasvaa vaahterantaimia, nuori koivuryhmä sekä kuvassa näkyvä pensasmainen raita (4).

0,5

Ekologinen tila

Uusniityt

- Heikossa ekologisessa tilassa oleva uusniitty Espoon Mankkaalla.
- Paljasta maata ja hiekkaa on paljon (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Kasvillisuus ei ole lähtenyt kasvuun, joten siinä on hyvin vähän monimuotoisuutta ja rakennepiirteitä, ei mesikasveja (2).

***Ekologinen tila
heikko***

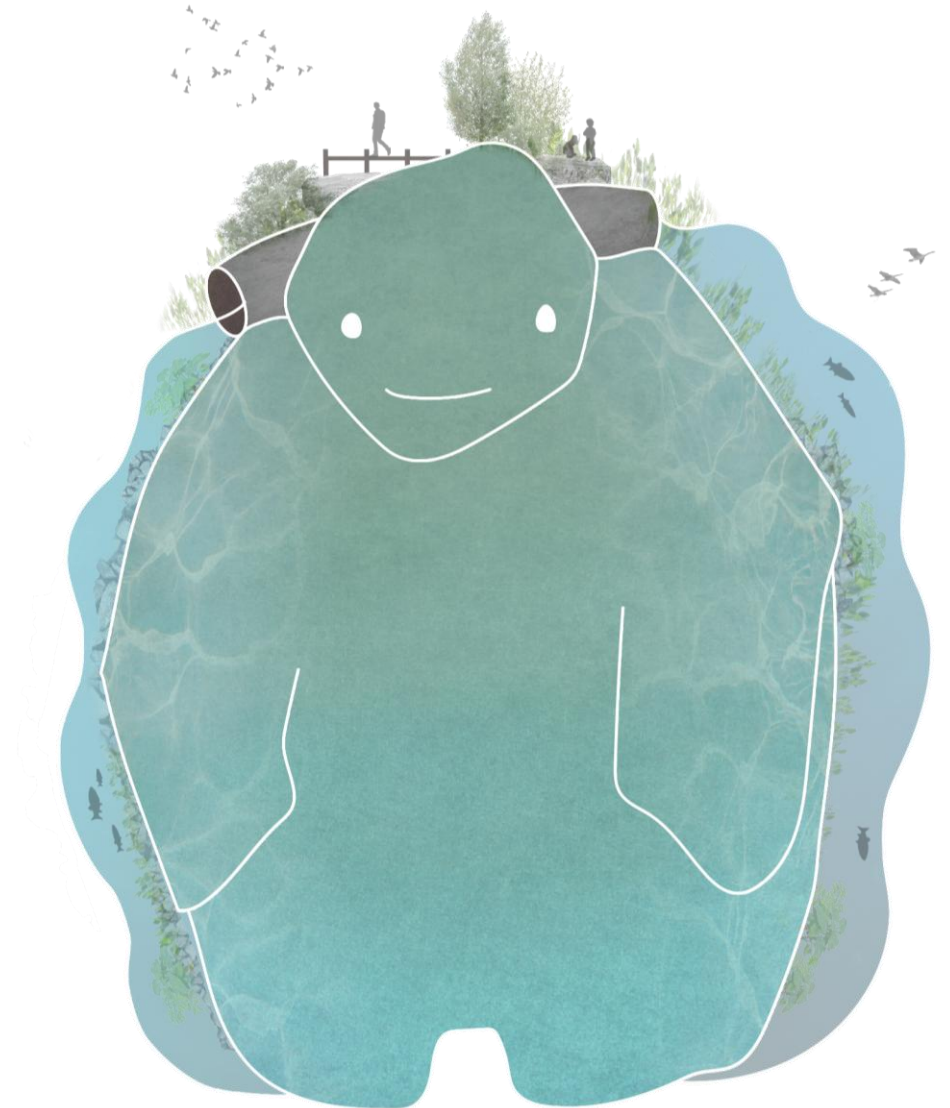

Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot

Hulevesien luontopohjaista viivytystä ja suodattamista varten rakennetut **kosteikot, painanteet ja lammikot** sekä muut ihmisen toiminnasta syntyneet kosteikot. Sisältää lisäksi rakennetut **hulevesiuomat, sarkaojat, ja muut sellaiset rakennetut uomat**, jotka ovat usein **kausikuivia**. Painanteet ja lammikot voivat myös olla kausikuivia ja pintaveden johtamisen lisäksi tämä luontotyyppi voi olla syntynyt pohjavesivaikutuksesta.

Ihmistoiminnasta syntyneitä kosteikkoja ovat esimerkiksi liikenneväylien tai muun **rakentamisen takia syntyneet tulvivat ja luhtaiset kosteikot**, joita ei ole rakennettu tarkoituksella, sekä **kosteikoiksi muokatut turvetuotantoalueet**. Kosteikkokokonaisuus voi sisältää varsinaisen kosteikkoalueen lisäksi pieniä lammikoita ja allikoita sekä uomia, jotka johtavat vettä kosteikkoon.

Kasvillisuus voi olla istutettua, kylvettyä tai luontaisesti levinnyttä. Se voi koostua **vesi-, ranta- ja luhtakasvillisuudesta ja myös puista tai pensaista**.

Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot

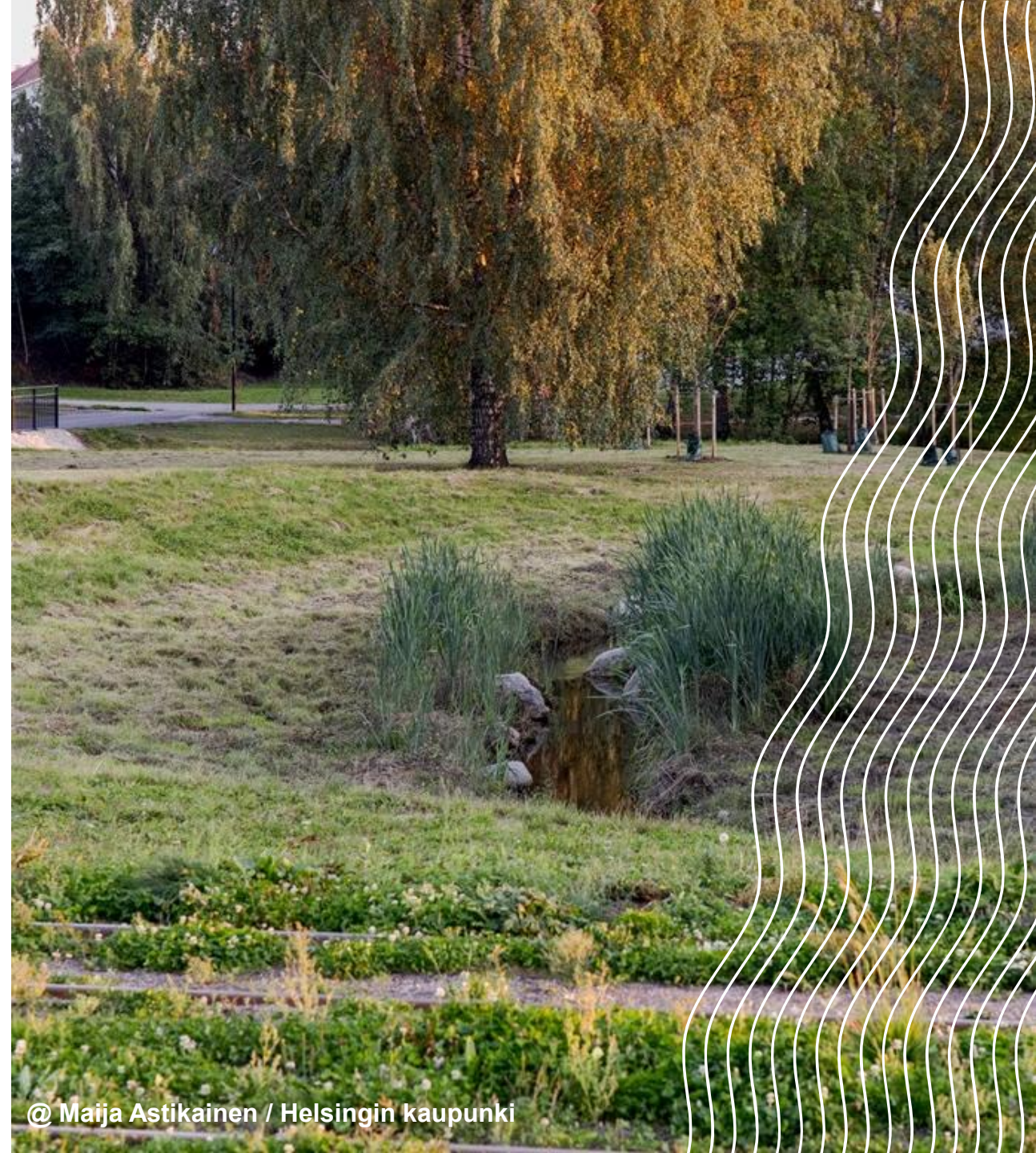

1, 2, 3 @ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

@ Tuuli Kassi / Aalto yliopisto

Monimuotoisuuspotentiaali 0,9

@ Maija Astikainen / Helsingin kaupunki

Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot

- Hyvässä ekologisessa tilassa oleva lammikko Espoon Leppävaaran golfkentän läheisyydessä.
- Lammikossa kasvaa pikkulimaskaa (1), mutta uposlehtisiä vesikasveja ei havaittu.
- Kasvillisuus on melko monipuolista, esimerkiksi leveäosmankäämi, paju ja järviruoko (2).
- Ympärillä on puustoa ja pensaikkoa ja kohdetta välittömästi ympäröivä pinta on kauttaaltaan läpäisevää ja pinnoittamatonta maata.
- Tietävästi pohjalle ei ole suodatinkangasta.
- Kelluslehtisen kasvin esiintyminen viittaa siihen, että lammikossa on todennäköisesti vettä lähes koko kasvukauden ajan.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Valuma-alueella on merkittävästi rakennettua läpäisemätöntä pintaa.

0,8

Ekologinen tila

Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot

- Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva golfkentän viereisellä uusniityllä sijaitseva oja Espoon Leppävaarassa (1).
- Kohde on luultavasti osan vuodesta kuivana
- Pohjalla ei vaikuta sijaitsevan suodatinkangasta
- Alueella kasvaa kohtalaisen monipuolisesti rantakasveja sekä ilmaversoisia vesikasveja, kuten leveäosmankäämi

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Rannalla ei ole puustoa

0,6

Ekologinen tila

1

Ihmisen luomat kosteikot, painanteet ja lammikot

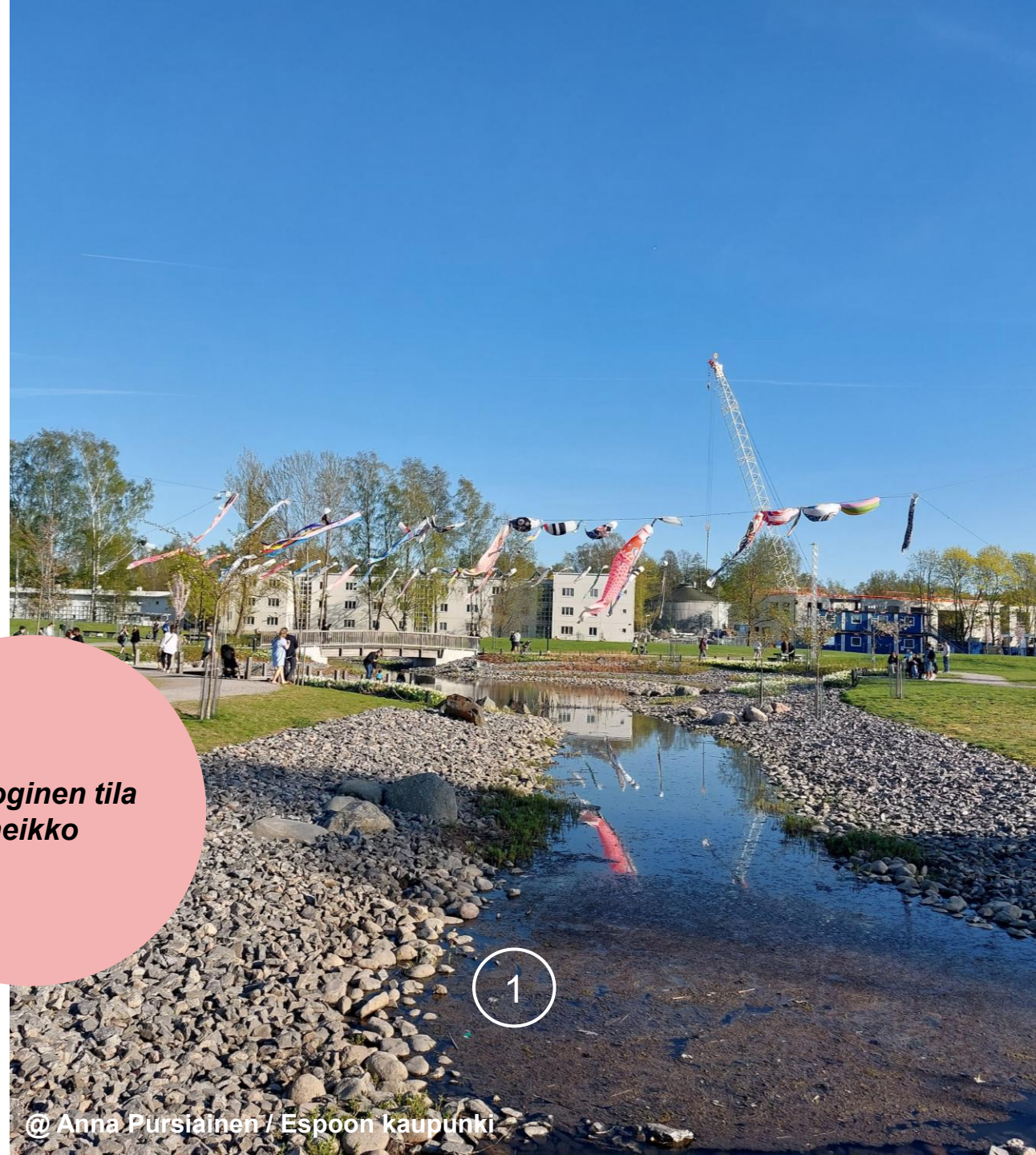
- Heikossa ekologisessa tilassa oleva ihmisen luoma kosteikko Helsingin Roihupellossa.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ranta ja vesialue ovat käytännössä täysin vailla kasvillisuutta (1).

*Ekologinen tila
heikko*

1

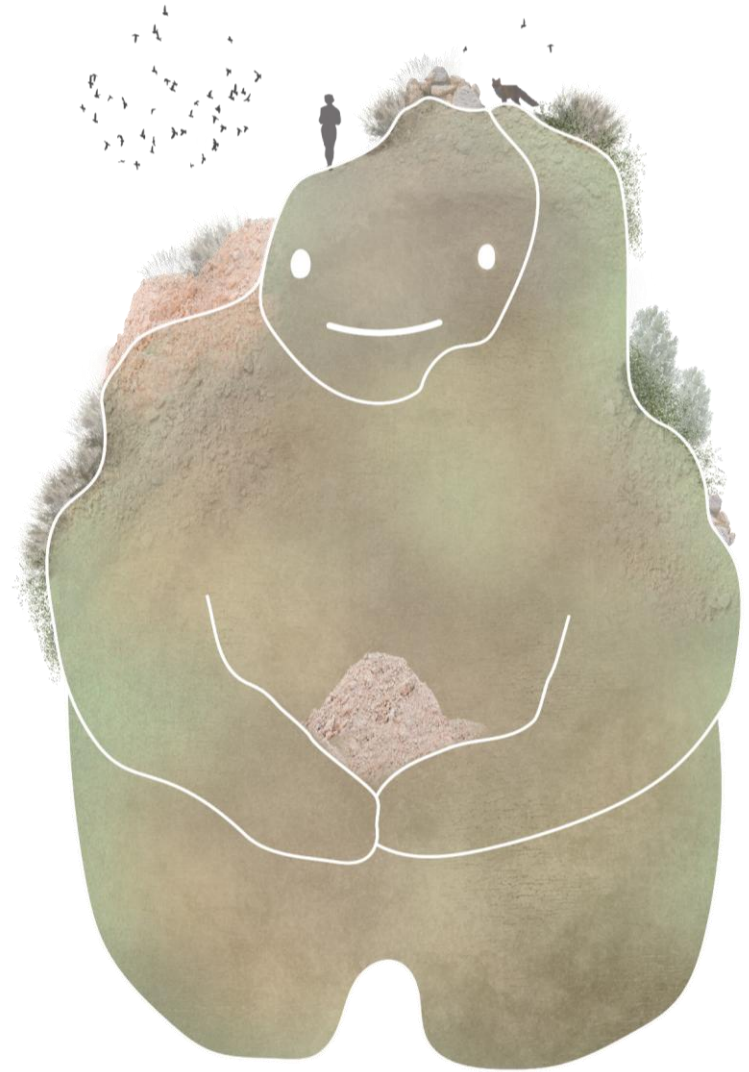

Ruderaatit

Ruderaateille on ominaista ihmistoiminnan tuottama kasvillisuuden ja usein myös **maaperän voimakas muokkaaminen tai häirintä**, joka on vaikuttanut kasvillisuuden kasvuolosuhteisiin. Ruderaateille tyypillinen ruohovartinen kasvillisuus kehittyy **joutomaan maaperän siemenpankista** sekä eläinten ja tuulen mukana alueelle **kulkeutuneista siemenistä**. Ruderaateille on yleensä tyypillistä kasvillisuuden lähes täydellinen poikkeaminen alkuperäisestä tilasta, mm. **rikka- ja satunnaiskasvien runsaus ja runsas paljaan maan osuus**.

Ruderaatit ovat luonteeltaan **avoimia** ja syntyneet itsestään erilaisille joutomaille tai muun ihmistoiminnan kuin viherrakenteen kehittämisen, toissijaisena seurauksena. Esimerkkejä tästä ovat **parkkikentät, teollisuusalueiden liepeet, lumenkaatopaikat, sekä hylätyt rakennuspaikat, sorakuopat, läjitysalueet ja täyttömäet**. Ruderaatteja voidaan myös perustaa kasvillisuudesta paljaille alueille.

Ruderaatit eivät yleensä kuulu kunnossapidon piiriin, mutta niitä voidaan hoitaa satunnaisesti niittämällä ja poistamalla pensaikot ja puuntaimet. Hoitamattomana muuttuu tavallisesti ajan mittaan pensaikoksi tai puustoiseksi puistoksi.

Ruderaatit

Monimuotoisuuspotentiaali 0,8

@ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Ruderaatit

- Hyvässä ekologisessa tilassa oleva kaksiosainen ruderaatti puretulla ammattikorkeakoulun tontilla Espoon Leppävaarassa
- Pohjoisosan maaperä pääosin karkeaa soraa, paikoin paljasta kalliopintaa. Länsireunalla jyrkkä törmä, jossa on hienompaa soraa/hiekkaa. Elinympäristö paahteinen, topografista vaihtelua (1).
- Kasvukauden alun lajeja kuten voikukka, leskenlehti ja peltokanankaali, keski- ja loppukesän lajeja kuten pietaryrtti, maitohorsma ja siankärsämö sekä perinnebiotooppi- ja/tai paahdelajeista keltamaite ja ketotuulenlento. Lisäksi lehtipuiden taimia (2).
- Eteläosassa paljasta maata näkyvissä niukasti – sukkessio on edennyt pidemmälle. Kohde arvioitiin ruderaatin lisäksi uusniittynä. Maasto nousee länsiosassa. Pieniä maanpaljastumia ja kosteita painanteita (3).
- Kasvillisuus kerroksellista ja monilajista, mm. runsaasti mesikasveja ja talventörröttäjiä, kuten pujo, valkomesikkä, kyläkellukka ja apilat. Kosteilla alueilla mesiangervoa. Perinnebiotooppien huomionarvoisista lajeista keltamaitetta.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Kummallakin alueella haitallisia vieraslajeja. Pohjoisella alueella kanadankoiransilmää, viitapihlaja-angervoa, kanadanpiiskuryhmän lajia ja paimenmataraa sekä eteläisellä pääosin komealupiinia

Pohjoisosa

© Elina Manninen / Faunatica Oy

Eteläosa

© Elina Manninen / Faunatica Oy

0,8

Ekologinen tila

Ruderaatit

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva ruderaatti
Helsingin Kruunuvuorenrannassa

- Kohteella on vaihtelua topografiassa ja maaperässä sekä paljon avoimuutta (1).
- Kasvillisuus on kohtalaisen monipuolista (2).
- Pintamaa ei ole roskaantunut.

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Ruderaatit

Heikossa ekologisessa tilassa oleva ruderaatti Helsingin Kruunuvuorensillan alueella.

- Kohde on vasta muodostunut ja vielä lähes kasviton.
- Maaperä on avointa ja hiekkavaltaista.
- Pintamaa ei ole roskaantunutta.

***Ekologinen tila
heikko***

Pensaikot

Pensaikot ovat alueita, joilla **kasvaa 0,5-5 m korkeita** puuvartisia ja tyvestä haarovia kasveja, joiden **peittävyys pinta-alasta on vähintään 30 %, ja joilla puuston latvuspeittävyys on alle 10 %**. Tähän luokkaan luetaan myös alueet, jotka eivät pensaiden nuoren iän vuoksi täytä peittävyyskriteeriä, mutta jotka ajan myötä saavuttavat kriteerin.

Tyypillisesti **pensaikot ovat spontaanisti syntyneitä, kuten pensoittuneita ruderaatteja tai hylättyjä peltoja**, mutta selvästi rajattavat **istutetut pensaikkokokonaisuudet** voidaan myös erottaa avoimesta puistosta omaksi luontotyyppikseen.

Pensaikkoja hoidetaan raivaamalla sekä poistamalla puustoa.

Pensaikot

@ Tuuli Kassi / Aalto yliopisto

Monimuotoisuuspotentiaali 0,7

© Karolina Norteva / Helsinki Partners

Pensaikot

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva kohde Helsingin Kallahdessa

- Kerroksellinen ja monipuolinen kasvillisuus (1).
- Puuvartinen kasvillisuus on eri-ikäistä, osa on lajityypillisen vanhaa. Puuvartista kasvillisuutta ei hoideta intensiivisesti (2).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Lahopuuta vähän

***Ekologinen tila
hyvä***

Pensaikot

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva kohde Helsingin Hermanninrannassa

- Kasvillisuus kerroksellista ja suomalaista alkuperää, mutta melko yksipuolista, ja pensaikko tasaikäistä (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Vieraslajeja ja mesikasveja vähän, kasvillisuuden kukinta vain ajoittaista.
- Pensaston (2) peittävyys >70 %.
- Lahopuuta vähän.

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Pensaikot

Heikossa ekologisessa tilassa oleva kohde
Jyväskylässä

- Intensiivisesti hoidettua, yhden lajin tasaikäisiä yksilöitä (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Kasvillisuudessa ei kerroksellisuutta, ei lahoppuuta.

***Ekologinen tila
heikko***

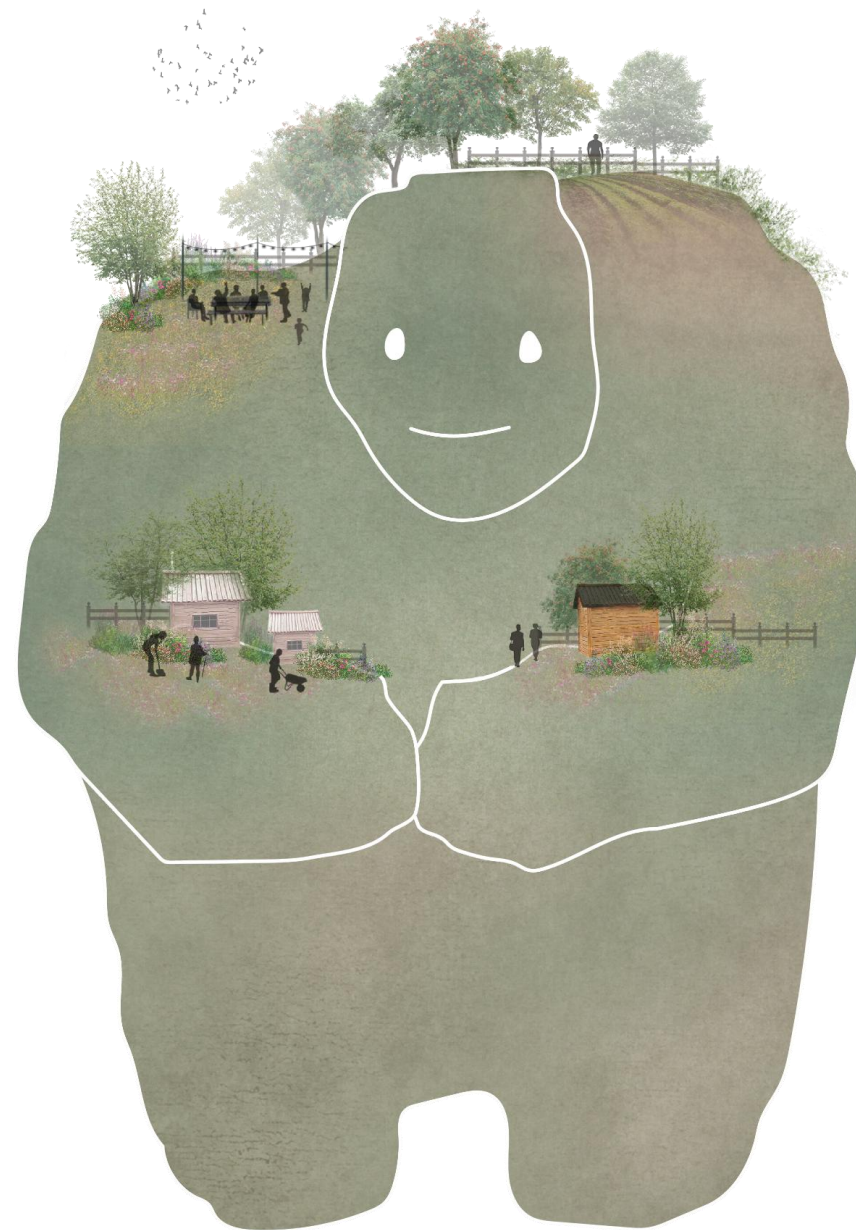
1

Puutarhat

Tämä luontotyyppi sisältää **kasvimaat, palsta-alueet ja vastaavat alueet, joiden latvuspeittävyys on alle 10 %**, mikä erottaa ne esimerkiksi kartanopuutarhoista (ks. Puustoiset puistot). Lisäksi luontotyyppiin luetaan **siirtolapuutarhat, hedelmätarhat ja taimistot riippumatta latvuspeittävydestä**. Avoimet puutarhat ja taimistot voivat olla joko julkisessa tai yksityisessä käytössä. Palsta-alueet ja siirtolapuutarhat ovat yleisiä virkistysalueita, joiden viljelylle varatut palstat ovat kuitenkin viljelijän yksityisessä käytössä. Tämä luontotyyppiluokka ei kuitenkaan sisällä pihoja, niiden osalta ks. Maanvaraiset pihat.

Alueiden käyttö perustuu pitkälti **hyötykasvien viljelyyn**. **Kasvillisuus koostuu paljolti koriste- hyöty- ja rikkakasveista**. Siirtolapuutarhoja ja palsta-alueita **viljellään ja hoidetaan** alueen yhdistyksen sääntöjen mukaisesti, etenkin siirtolapuutarhoissa monesti historiallista ilmettä vaalien.

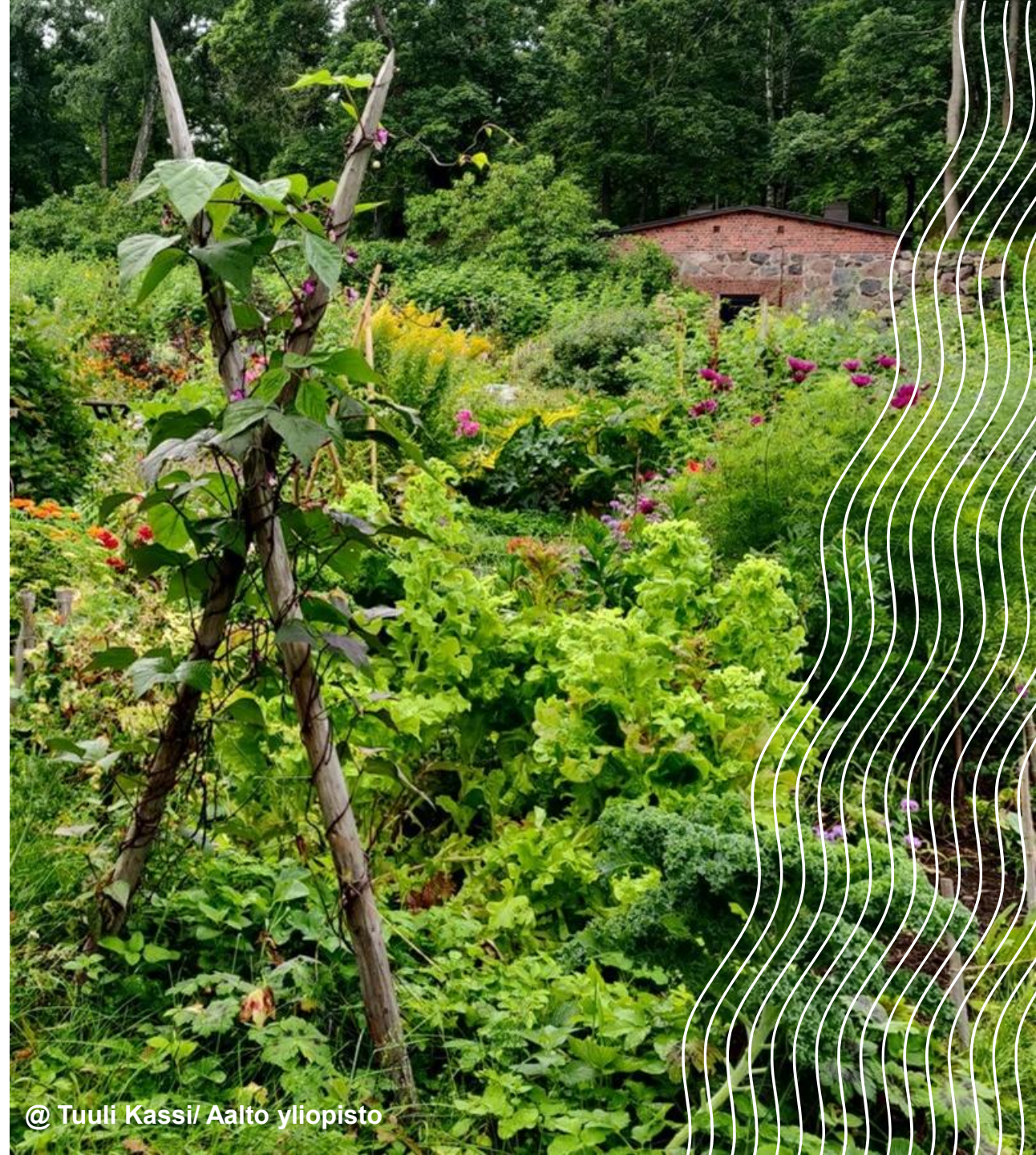

Puutarhat

Monimuotoisuuspotentiaali 0,7

@ Tuuli Kassi/ Aalto yliopisto

Puutarhat

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva kohde

- Kasvillisuus on kerroksellista ja se on monilajista, runsaasti vakiintunutta kulttuurilajistoa (1).
- Runsaasti mesikasveja ja kukintaa läpi kasvukauden.
- Kasvillisuus on monikerroksista (2).
- Vähän haitallisia vieraslajeja.

***Ekologinen tila
hyvä***

Puutarhat

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva kohde

- Kasvillisuudessa kerroksellisuutta ja se on monilajista

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Latvuspeittävyys on alhainen

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Puutarhat

Heikossa ekologisessa tilassa oleva puutarhakohde
Järvenpään Ainolasta

- Kasvillisuus runsasta, intensiivisesti hoidettua
- Ei vieraslajeja

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei puustoa, yksipuolista kasvillisuutta
- Kasvillisuudessa ei kerroksellisuutta

***Ekologinen tila
heikko***

Avoimet puistot

Puistomaiset avoimet viheralueet ovat usein laajoja **nurmialueita, mutta monesti niillä on myös kesäkukka-, perenna-, pensas- ja puuistutuksia.**

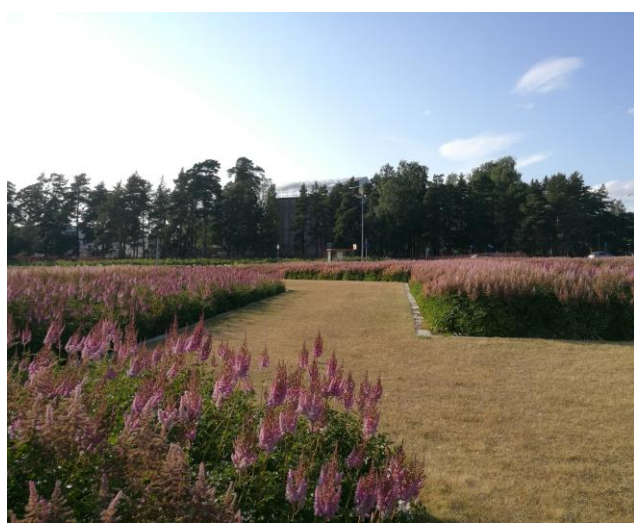
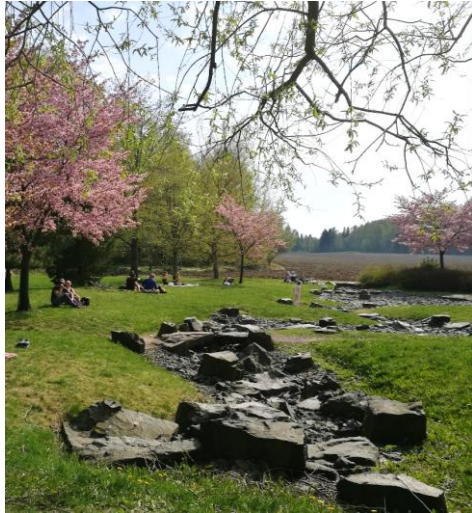
Ne ovat tyypillisesti virkistykseen, urheiluun ja ulkoiluun tarkoitettuja **käyttöviheralueita**, joita hoidetaan alueen käyttötarkoitus ja luonnonolosuhteet huomioiden.

Alueiden latvuspeittävyys jää alle 10 %.

Avoimet puistot

Monimuotoisuuspotentiaali 0,6

@ Maija Astikainen / Helsingin kaupunki

Avoimet puistot

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva Mustankivenpuisto Helsingin Kallahdessa

- Topografisesti monipuolinen alue, kivikkoinen maataideteos ja suuria kivimuodostelmia, joiden tyvellä paahteista elinympäristöä, hiekkaa ja pieniä maapaljastumia (1).
- Laidoilla monipuolisia puu- ja pensasistutuksia (mm. kuusama, kanukka, pihlajat ja koristeomenapuut), jotka tuottavat ravintoa eläimille.
- Nuorta saarnia ja mäntyjä. Suuri osa alueesta niitettyä nurmea, jonka kasvillisuus koostuu mesikasveista (mm. mukulaleinikki, käenrieska ja sinililja). Kolmasosa jätetty niittämättä ja siellä korkeampaa, kukkivaa ja monilajista kasvillisuutta, kuten siankärsämö, apiloita ja peltosauniota (2).
- Pensasistutusten alla monipuolisesti "rikka"kasveja. Pohjoisosassa perenna- ja kesäkukkaistutus, jossa kasvaa kukkia läpi kasvukauden.

0,8

Ekologinen tila

Avoimet puistot

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva
Hiekkajaalanpuisto Helsingin Kallahdessa

- Pohjoisosassa istutuksia, varttuneita puistolehmuksia, kaksi sembramäntyä ja narsisseja (1).
- Pohjoisosan nurmikenttä on hanhien laiduntama (kuvassa). Kasvillisuus mm. voikukka, ketohanhikki ja nurmitädyke (2).
- Merenrannan lähellä eteläosa, jossa osin suhteellisen kookkaita salavia, joiden alla on pensasistutuksia, joissa kasvaa vuorimäntyä, ruusulajia sekä lamohietakirsikkaa. Mukulakivetyksen kasvit ovat keväällä mm. sinililja ja kevätleinikki ja elokuussa keltamaksaruoho, tahmavilla ja nokkonen.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Vieraslajeista paimenmataraa ja vähän kanadankoiransilmää.

0,6

Ekologinen tila

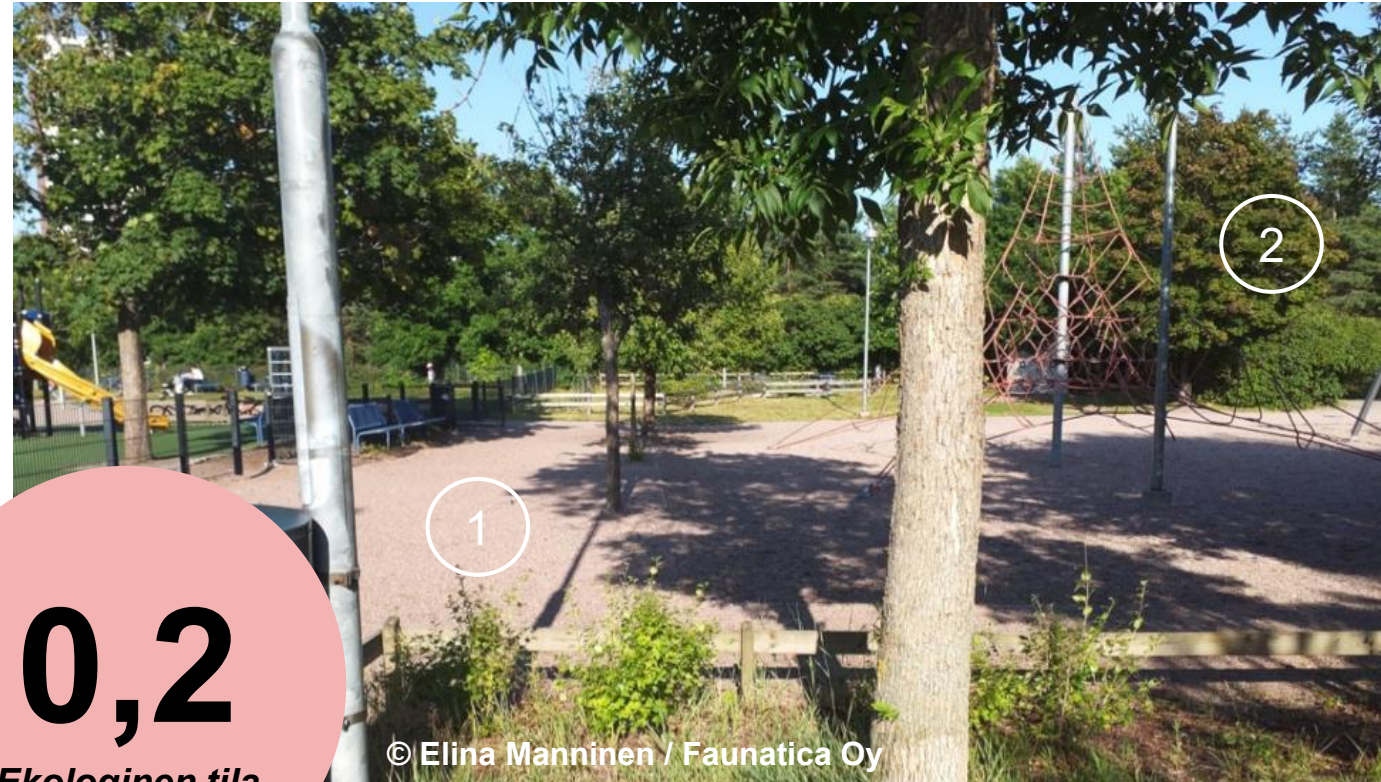
Avoimet puistot

Heikossa ekologisessa tilassa oleva Mustakiven leikkipuisto Helsingin Kallahdessa

- Suurelta osin kasvitonta sora- ja hiekkakenttää (1).
- Laidoilla melko monipuolisesti eri puulajeja: lehmus, saarni, jalava, tammi, vaahtera, omenapuu ja tuomi (2).
- Puusto on korkeintaan varttunutta, suurimmaksi osin nuorta.
- Lisäksi vuohenkuusamaa, syreeneitä ja herukoita.
- Osa lajeista mesi- ja ravintokasveja.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ruohovartisia kasveja todella niukasti.
- Vieraslajeista kanadankoiransilmää.

Maanvaraiset pihat

Pihat sijoittuvat asuin-, vapaa-ajan, palveluiden ja työpaikkojen tonteille, kortteliin tai välittömään ympäristöön. Pihat ovat **maanvaraisia**, eli tämä kategoria ei sisällä kansipihoja.

Kasvillisuuden määrä ja ominaisuudet vaihtelevat paljon asukkaan/toimijan mukaan. Kasvillisuus voi olla monipuolista ja rehevää ja sisältää paljon puita, pensaita ja erilaisia kukkakasveja. Toisaalta pihat voivat olla pitkälti päällystettyjä ja kasvillisuus voi olla hyvin vähäistä.

Maanvaraiset pihat

Monimuotoisuuspotentiaali 0,7

@ Maija Astikainen / Helsingin kaupunki

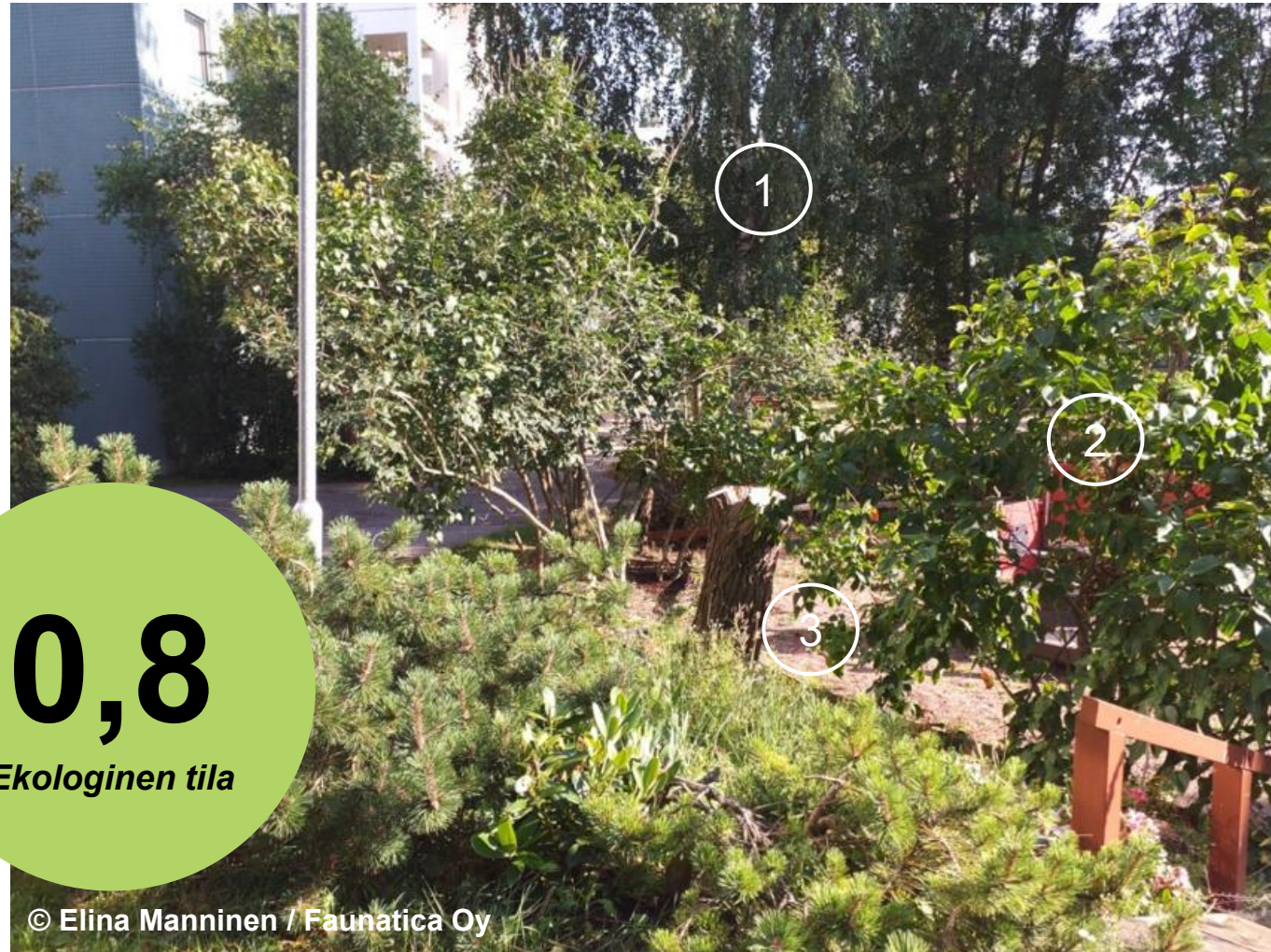
Maanvaraiset pihat

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva kerrostalokorttelin piha Helsingin Kallahdessa

- Alueella monipuolisesti (pääosin eurooppalaisia) puulajeja: rauduskoivu, kotipihlaja, metsävaahtera, hevoscastanja, marjaomenapuu ja tervaleppä. Lisäksi luontaisesti levinneitä jalavan taimia (1). Puusto on korkeintaan varttunutta.
- Pensaista kasvaa mm. aronioita, syreenejä, pensas- ja heisiangervoja ja herukoita sekä alppiruusua (2).
- Kasveista monet ovat tärkeitä mesi-, siitepöly- ja ravintokasveja.
- Istutettu ruohovartisia kasveja, kuten esikko, tulppaani ja narsissi
- Kaksi hiekkaista leikkipaikkaa, joilla paahtaisen elinympäristön kasveja, kuten ahosuolaheinä ja kevät kynsimö (3).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei juuri lahoppuuta, yksi kaadettu pötkelö
- Vieraslajeista kanadankoiransilmä ja haitallinen vieraslaji kanadanpiisku

Maanvaraiset pihat

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva maanvarainen piha Helsingin Kallahdessa

- Kasvillisuus ei ole kovin kerroksellista
- Hieman aroniapensaita ja pääosin matalaksi leikattua ruohikkoa (1).

0,6

Ekologinen tila

1

© Elina Manninen / Faunatica Oy

Maanvaraiset pihat

Heikossa ekologisessa tilassa oleva päiväkodin piha
Helsingin Kallahdessa

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Lähes kokonaan aluskasviton (1).
- Vähän ja melko nuorta puustoa (2).
- Hieman kerroksellisuutta (3).

0,3

Ekologinen tila

Pellot ja muut avoimet maatalousmaat

Pelto on yleisnimi pysyväisluonteisesti maatalouskäytössä olevalle maa-alueelle.

Peltoja on perustettu raivaamalla kasvillisuutta ja muokkaamalla maata. Niillä kasvaa **istutettua tai kylvettyä kasvillisuutta ja niitä ylläpidetään maatalouden keinoin**.

Peltoihin voi liittyä myös maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja, joten varsinkin kaupunkialueilla maatalouskäytöstä poistuneita peltoja ylläpidetään esimerkiksi **maisemapeltoina**. Tähän ryhmään kuuluvat myös **peltolaitumet, sekä kesanto- ja riistapellot**.

Pellot ja muut avoimet maatalousmaat

Pelto on yleisnimi pysyväisluonteisesti maatalouskäytössä olevalle maa-alueelle.

Peltoja on perustettu raivaamalla kasvillisuutta ja muokkaamalla maata. Niillä kasvaa istutettua tai kylvettyä kasvillisuutta ja niitä ylläpidetään maatalouden keinoin.

Peltoihin voi liittyä myös maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja, joten varsinkin kaupunkialueilla maatalouskäytöstä poistuneita peltoja ylläpidetään esimerkiksi maisemapeltoina. Tähän ryhmään kuuluvat myös peltolaitumet, sekä kesanto- ja riistapellot.

Monimuotoisuuspotentiaali 0,5

@ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Pellot ja muut avoimet maatalousmaat

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva laidun Vantaan Vehkalassa

- Kohteella on monipuoliset rakennepiirteet, mm. maaperän kosteusvaihtelua, puustoisia saarekkeitä ja topografista vaihtelua.
- Haitallisia vieraslajeja vähän.

***Ekologinen tila
hyvä***

Pellot ja muut avoimet maatalousmaat

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva maisemapelto Helsingin Haltialassa

- Monilajinen kasvillisuus
- Ei merkittäviä rakennepiirteitä

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Pellot ja muut avoimet maatalousmaat

Heikossa ekologisessa tilassa oleva laidun Espoon Otaniemessä

- Ei merkittäviä rakennepiirteitä, kasvillisuus hyvin vähäistä

*Ekologinen tila
heikko*

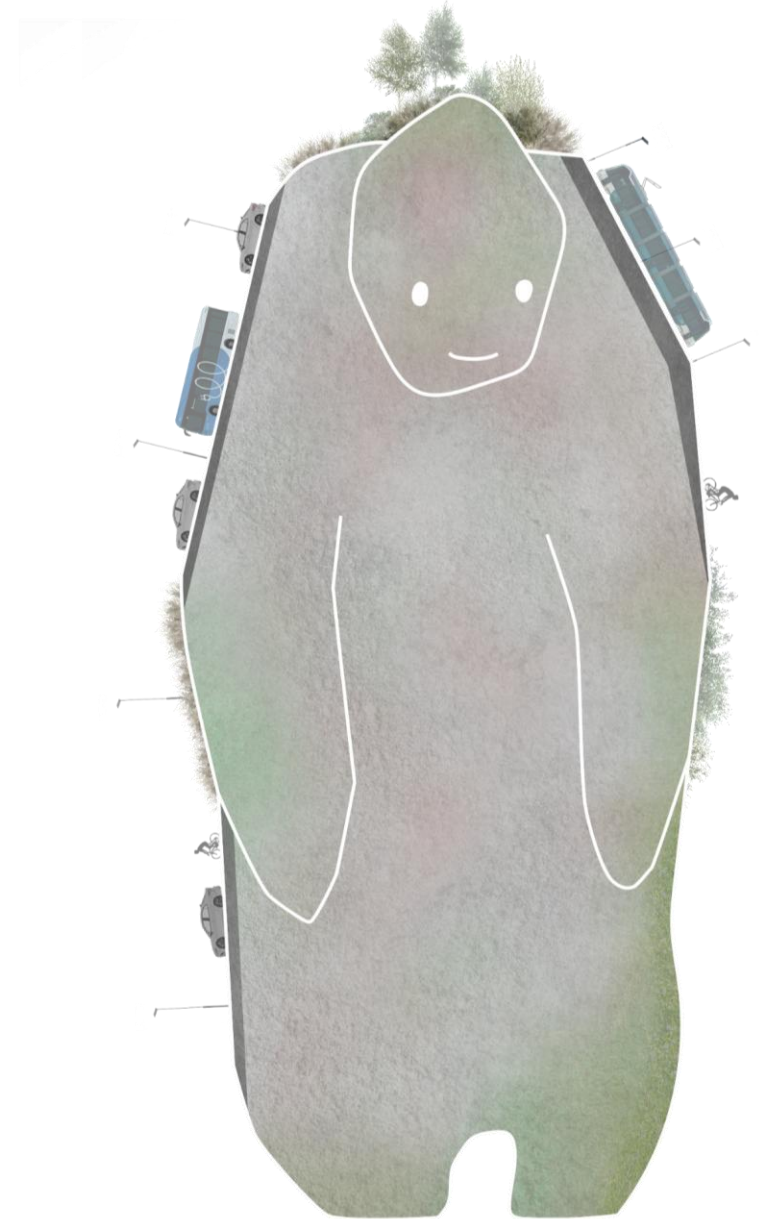

Liikenneväylien varsien kasvillisuus

Valta-, kanta- ja muiden **suurten teiden sekä raideliikenteen lähiympäristön kasvillisuus** muodostaa oman luontotyyppinsä. Tähän luontotyyppiin kuuluvat erilaiset **pientareet, tieluiskat, penkereet, kasvipeitteiset meluvallit sekä ratapihat.**

Kasvillisuus vaihtelee istutetuista **nurmikoista ja pensaikoista luontaisesti väylien varsille levittäytyneeseen niittymäiseen ja paahdealueiden kasvillisuuteen** sekä **puustoihin ja pensaikkoihin** alueisiin. Tämän luontotyypin pintamaat voivat vaihdella kivimurskeesta kierrätysmateriaaleihin kuten betonimurskeeseen tai luontaisesti alueella esiintyviin pintamaihin, kuten hiekkamaat, moreenit ja savikot. Erityisesti meluvallien rakentamisessa käytetään erilaisia murskeita sekä maanlajitusmaita, mikä vaikuttaa alueen kasvillisuuteen.

Väylien varsien kasvillisuuteen vaikuttaa itse **liikenneväylän kunnossapito ja hoito, kuten suolaus**. Kasvillisuutta hoidetaan aktiivisesti liikenneturvallisuuden tarpeiden mukaan, esimerkiksi liikenneväylän viereltä **kasvillisuus niitetään säännöllisesti ja taimet murskataan**. Myös väylien suojavyöhykkeet ja liittymien sisäosat ovat yleisesti aktiivisen hoidon piirissä.

Liikenneväylien varsien kasvillisuus

@ Aki Janatuinen

Monimuotoisuuspotentiaali 0,5

@ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Liikenneväylien varsien kasvillisuus

Hyvässä ekologisessa tilassa olevaa liikenneväylän varren kasvillisuutta Espoon Otaniemessä.

- Ei merkittävää umpeenkasvua
- Kasvillisuus on luonnonvaraista ja siinä on mesikasveja (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Vieraslajeja on vähän
- Lahopuu ja kivikot puuttuvat

*Ekologinen tila
hyvä*

Liikenneväylien varsien kasvillisuus

- Kohtalaisessa ekologisessa tilassa olevaa liikenneväylän varren kasvillisuutta Espoon Leppävaarassa Turuntien ja radanvarren läheisyydessä
- Kylvönurmea, mutta ei juuri umpeenkasvua tai vieraslajeja (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Mesikasveja/kukintaa vain ajoittain
- Lahopuu ja kivikot puuttuvat

0,5

Ekologinen tila

Liikenneväylien varsien kasvillisuus

Heikossa ekologisessa tilassa olevaa liikenneväylän varren kasvillisuutta Turun Kupittaalla

- Kylvönurmea; kasvillisuus yksipuolista (1).
- Mesikasveja/kukintaa vain ajoittain.
- Laajaa heinien aikaansaamaa umpeenkasvua.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Lahopuu ja kivikot puuttuvat.

*Ekologinen tila
heikko*

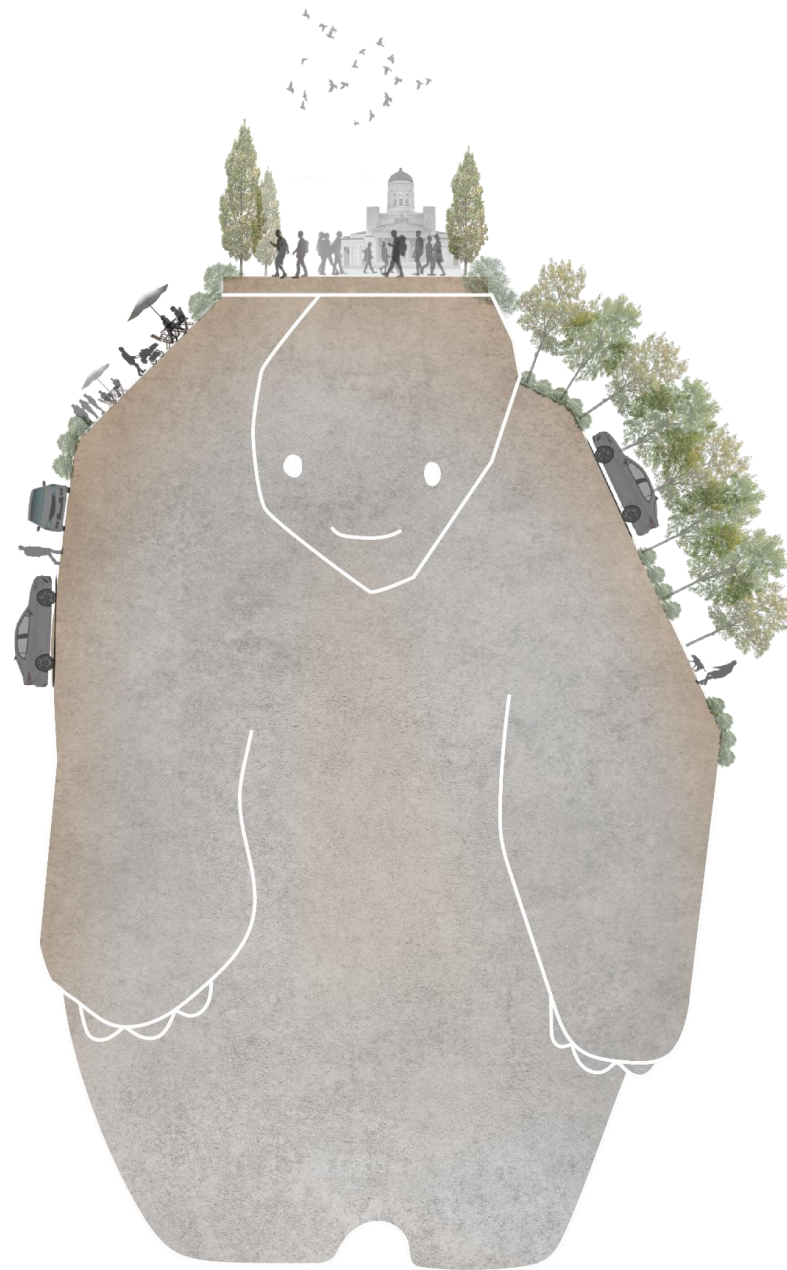

Katujen, aukioiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus

Katualueiden, aukioiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus **kaupunkien keskustoissa ja taajamissa**. Suurempien väylien varsien kasvillisuus ks. Liikenneväylien varsien kasvillisuus. Katujen, aukioiden ja pysäköintialueiden **kasvuolosuhteet ovat usein haastavat tiesuolan käytön, paahteisuuden ja niukan kasvutilan** takia. Joillain luontotyyppin kuvioilla ainut kasvillisuus on puustoa ja maanpinta muutoin kauttaaltaan päällystettyä.

Kasvillisuus on istutettua tai kylvettyä ja voi koostua **yksittäisistä puista, erilaisista katu- ja parkkialueiden viherkaistoista tai ratikkalinjojen viherraiteista**. Kasvillisuus vaihtelee **nurmikosta niittyihin ja massapensasistutuksista monilajisiin dynaamisiin pensas- ja perennaistutuksiin**.

Tämä luontotyyppiluokka ei sisällä istutusruukkuja, viherseiniä tai muita siirrettäviä rakenteita, joihin on integroitu kasvillisuutta. Näiden kohdalla ks. Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus.

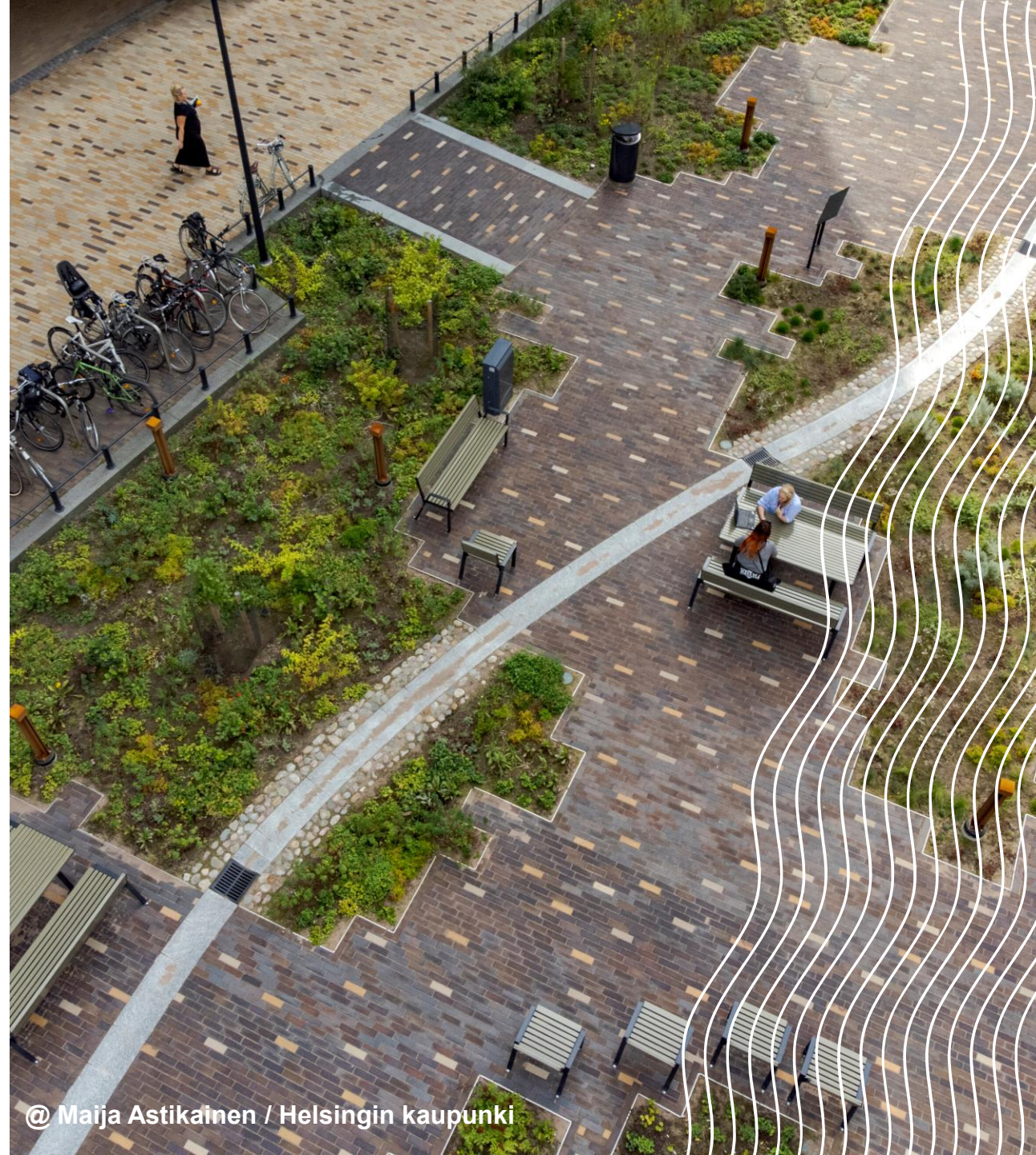

Katujen, aukoiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus

Monimuotoisuuspotentiaali 0,3

@ Maija Astikainen / Helsingin kaupunki

Katujen, aukoiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva Helsingin
Lauttasaaren Isokaaren varsi

- Latvuspeittävyys on korkea.
- Puusto on melko monipuolista ja suhteellisen paksurunkoista, sisältää eläinten ravintopuita (1)
- Kasvillisuus on monikerroksista ja siinä on mesikasveja (2).
- Ei haitallisia vieraslajeja.
- Ei lahoppuuta tai kivikoita.

**Ekologinen tila
hyvä**

Katujen, aukioiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva Kalkkihiekkapolun pysäköintialue Helsingin Kallahdessa

- Puusto on järeitä ja monihaaraisia salavoita (1), jotka ovat osan kesästä kukkiessaan mesikasveja sekä varttunut tervaleppärivistö, muutama varttunut koivu sekä luontaisesti levinneitä jalavan taimia.
- Kasvillisuudessa on havaittavissa kerroksellisuutta. Salavien alla äskettäin leikattu pensasistutus (2), jonka juuressa kasvaa jonkin verran mesi- ja/tai siemenravintoa tuottavia kasveja: mm. voikukkia, maitohorsmaa ja peltokanankaalia

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Leppien alla on istutettua haitallista vieraslajia, kurturuusua. Haitallisista vieraslajeista myös japanintatarta ja viitapihlaja-angervoa

0,6

Ekologinen tila

© Elina Manninen / Faunatica Oy

Katujen, aukoiden ja pysäköintialueiden kasvillisuus

Heikossa ekologisessa tilassa oleva Espoon Leppäviidantien varsi

- Alue on pääosin asfaltoitua parkki- ja katualuetta.
- Mukulakivien väleissä kasvaa matalaa ”rikka”kasvillisuutta (1).

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Hyvin niukasti istutettua puustoa, joka on nuorta (2).
- Kasvilajisto on niukkaa ja kasvillisuus ei ole juuri kerroksellista.

0,1

Ekologinen tila

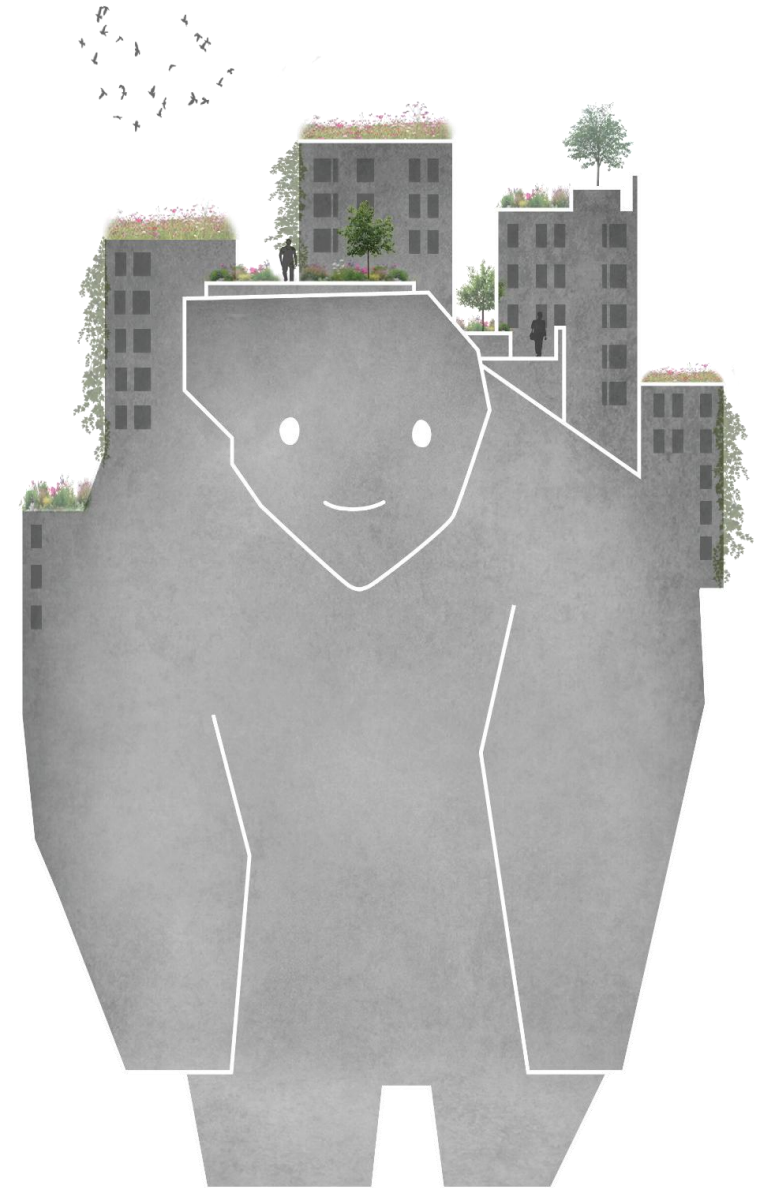
© Elina Manninen / Faunatica Oy

Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus

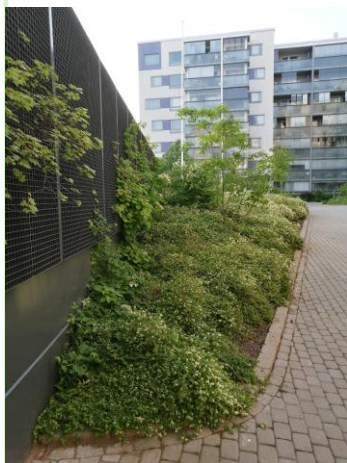
Rakennusten katoilla ja seinillä oleva kasvillisuus, esimerkiksi **kansipihat, kasvikatot ja viherseinät** sekä erilaiset **rakennelmat, joihin on integroitu kasvillisuutta, kuten siirrettävät viherseinät ja ruukkuistutukset**. Kasvillisuus on istutettua tai kylvettyä ja se saatetaan joutua vaihtamaan, kun rakennuksen tai rakennelman käyttöikä täyttyy.

Kasvikattojen ja kansipihojen kasvillisuus **vaihtelee hyvin matalasta paahdekasvillisuudesta rehevämpiin istutuksiin, niittymäisiin alueisiin, nurmikoihin, pensaisiin ja pieniin puihin**. Viherseinät on usein toteutettu **köynnösistutuksin**, mutta varsinkin **siirrettäviä viherseiniä** tehdään myös vaikkapa kesäkukkaistutuksista. Monet **ruukkuistutukset** tehdään kausikasveista, jotka vaihdetaan kolmesti vuodessa.

Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus

Monimuotoisuuspotentiaali 0,2

@ Maija Astikainen / Helsingin kaupunki

Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva kansipiha Helsingin Pasilassa

- Melko monikerroksellista kasvillisuutta (1).
- Kasvillisuus on monipuolista, sisältää mesikasveja ja paahdelajeja (2).
- Yksittäisiä kukkivia/marjovia pensaita

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei lahoppuuta tai kivikasoja

***Ekologinen tila
hyvä***

Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva kansipiha Helsingin Kallahdessa

- Vähän puustoa, yksittäinen pieni vaahtera ja ruotsinpihlaja (1).
- Melko monikerroksellista kasvillisuutta.
- Kohteelle on istutettu muutamia ruusuja, syreeneitä ja norjanangervoja (2).
- Pensaat ovat mesikasveja ja tuottavat myös hedelmiä tai siemeniä eläimille ravinnoksi.
- Alueelle on levinnyt luontaisesti vähän jalavan taimia.
- Lisäksi on istutettu perennoja: kuunliljoja ja poimulehteä. Keväällä istutuspenkeissä kukkivat sipulikasvit sinililjat ja krookukset.

0,5

Ekologinen tila

© Elina Manninen / Faunatica Oy

Rakennuksiin ja rakennelmiin integroitu kasvillisuus

Heikossa ekologisessa tilassa oleva kansipiha Espoon Matinkylässä

- Kasvillisuus yksikerroksista ja yksipuolista, mutta paahdealueiden lajistoa ja mesikasveja on.

Puutteet / ekologista tilaa heikentävät tekijät

- Ei lahoppuuta eikä kivikasoja

***Ekologinen tila
heikko***

Teollisen prosessin luomat viherympäristöt

Luontotyyppi sisältää erilaiset **maansiirto-, maa-aineksen otto- ja varastointialueet, kaivokset, louhokset, läjitys- ja varastointialueet jne.**, jotka ovat **aktiivisessa teollisessa käytössä**. Kohteiden teollisuuskäytön vuoksi alueet eivät ole stabiileja, vaan maa-ainekset (yms.) vaihtavat paikkaa jatkuvasti. Tästä syystä alueiden **kasvillisuus on vakiintumatonta** ja se voi koostua nopeasti leviävistä pioneerikasveista tai puuttua kokonaan. Alueet voivat kuitenkin tarjota **elinympäristöjä esim. avomaiden eläinlajeille**. Teollisen käytön päätyttyä alueet voivat **muuttua nopeasti muiksi luontotyypeiksi** kuten uusniityiksi tai ruderaateiksi.

Tämä luontotyyppi ei sisällä teollisuusalueita, kaupan logistiikka-alueita jne., joiden teollinen käyttö ei suoraan ylläpidä ympäristönsä olosuhteita.

Teollisen prosessin luomat viherympäristöt

Esko
Tainio

Monimuotoisuuspotentiaali 0,1

@ Johanna Huttunen / Vantaan kaupunki

Teollisen prosessin luomat viherympäristöt

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva teollisuuskiinteistö Vantaan Kulomäen täyttömäen rinteellä

- Maa-aineksessa on runsaasti hiekkaa ja soraa sekä kalkkipitoista ainesta (1).
- Kasvillisuus on monimuotoista, pääosin luonnonvaraista (2) ja mesikasveja on hyvin.
- Häiriöt vähäisiä, ei virkistyskäyttöä.
- Kohde tarjoaa erilaisia lisääntymispaikkoja eläimille.

***Ekologinen tila
hyvä***

Teollisen prosessin luomat viherympäristöt

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva maa-ainestenottoalue Tuusulan Hyrylässä.

- Maa-aines on hiekkaa ja soraa.
- Toistuvia häiriöitä maastoajoneuvoista.
- Hiekkatörmä, paahteisuutta (1).

Ekologinen tila kohtalainen

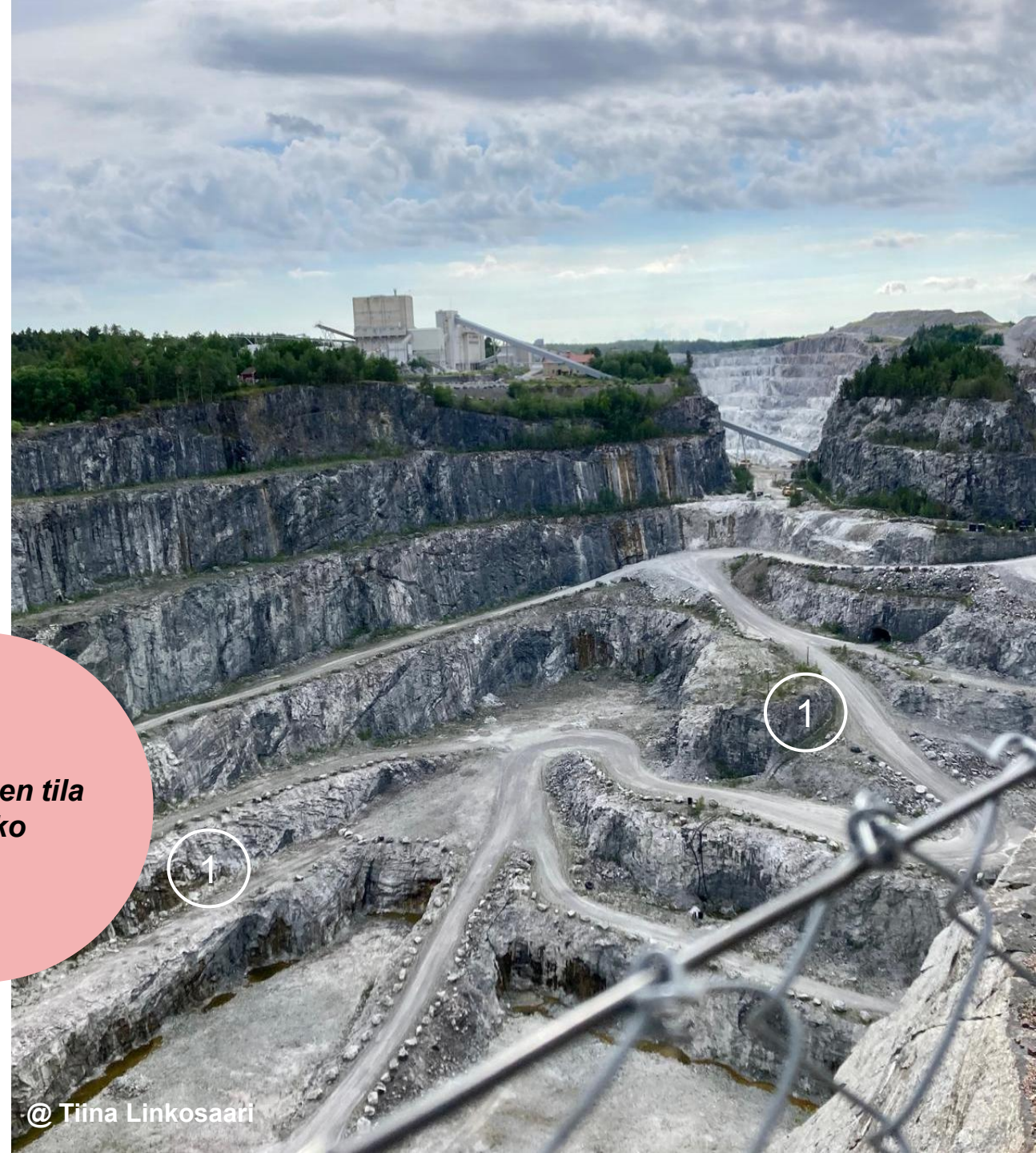

Teollisen prosessin luomat viherympäristöt

Heikossa ekologisessa tilassa oleva kalkkivilouhos Paraisilla

- Maa-aines on kalkkipitoista.
- Toistuvia ja ympärivuorokautisia häiriöitä louhinnasta.
- Teollinen käyttö estää useimpien lajien lisääntymisen.
- Kasvillisuutta vain vähän.

***Ekologinen tila
heikko***

Rakennetut vesialtaat

Ihmisen rakentamat **vesialtaat, joissa vesi ei viivy luontaisesti**.
Vesialtaan vettä säädellään, ja allas voi olla tarpeen tullen kokonaan vedetön.

Pohjarakenne voi vaihdella ja sisältää erilaisia kivikko- yms. pohjia.
Kasvillisuus voi olla istutettua tai luontaisesti levinnyttä vesi- ja kosteikkokasvillisuutta.

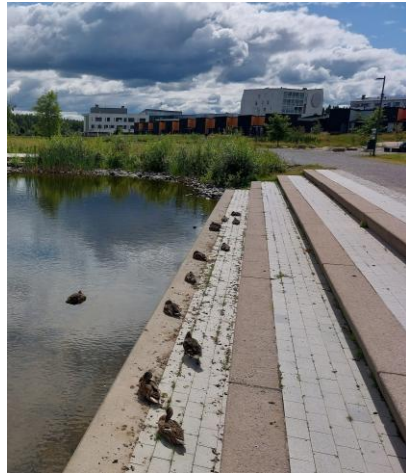
Tämä luontotyyppi ei koske täysin kasvittomia betonialtaita yms.
Hulevesipainanteita tai muita vesialtaita, johon/josta vettä ei pumpata, ei myöskään lasketa tähän luontotyyppiin.

Ihmisen rakentamat lammet ja virtavesiuomat arvioidaan luonnon lampien ja virtavesien kriteereillä.

Rakennetut vesialtaat

Monimuotoisuuspotentiaali 0,1

@ Anna Pürsiainen / Espoon kaupunki

Rakennetut vesialtaat

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva rakennettu vesiallas Vantaan Vetokannaksella

- Ranta- ja lähiympäristössä on runsaasti kookasta puustoa ja/tai muuta suojaavaa kasvillisuutta, ja läpäisevän pinnan osuus on suuri (1).
- Monipuolinen ranta- ja vesikasvillisuus (2).
- Vettä ympäri vuoden

**Ekologinen tila
hyvä**

Rakennetut vesialtaat

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva rakennettu vesiallas Helsingin Kuninkaantammessa (Paljettilampi)

- Ranta- ja lähiympäristössä on paikoin suojaavaa korkeaa tai matalaa kasvillisuutta (1) sekä runsaasti läpäisevää pintaa.
- Ranta- ja vesikasvillisuus lähes puuttuu (2).
- Vettä ympäri vuoden.

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Rakennetut vesialtaat

Heikossa ekologisessa tilassa oleva rakennettu vesiallas Tampereen Koskipuistossa

- Ranta- ja lähiympäristö on täysin vailla kasvillisuutta ja läpäisevän pinnan osuus on pieni (1).
- Ei ranta- ja vesikasvillisuutta (2).
- Vettä vain kesäisin.

***Ekologinen tila
heikko***

Rakennetut rannat

Rakennettuihin rantoihin kuuluvat vesistöjen **laajoille täyttömaille** ihmisen **perustamat rannat**. Luontotyyppi käsittää vain ranta-alueet, jotka sijoittuvat ihmisen kokonaan rakentamalle uudelle rantaviivalle.

Rakennettujen rantojen kasvillisuus vaihtelee luontaisesta järven-, joen- ja merenrantakasvillisuudesta istutettuun nurmikkoon, pensaisiin ja puihin. Kasvillisuus on usein hoidetumpaa ja niukempaa kuin vastaavilla luonnonrannoilla.

Rakennetut rannat vaihtelevat niin vedenpinnan ylä- kuin alapuolisilta osiltaan hyvin rakennetuista ja yksipuolisista penger-, sora- ja kiviheitokerannoista luonnonrantoja jäljitteleviin kivikko-, soraikko-, somerikkorantoihin jne.

Tähän luontotyyppiin ei lueta täysin päällystettyjä ja kasvittomia kohteita kuten betonisia tai muurattuja rantamuureja.

Rakennetut rannat

Monimuotoisuuspotentiaali 0,5

@ Anna Pursiainen / Espoon kaupunki

Rakennetut rannat

Hyvässä ekologisessa tilassa oleva rakennettu ranta
Helsingin Arabianrannassa

- Rantakasvillisuus on monipuolista ja monilajista, runsaasti mesikasveja (1).
- Loiva ja pienipiirteisesti vaihteleva rantaprofiili (2).
- Läpäisevää pintaa kauttaaltaan (3).

**Ekologinen tila
hyvä**

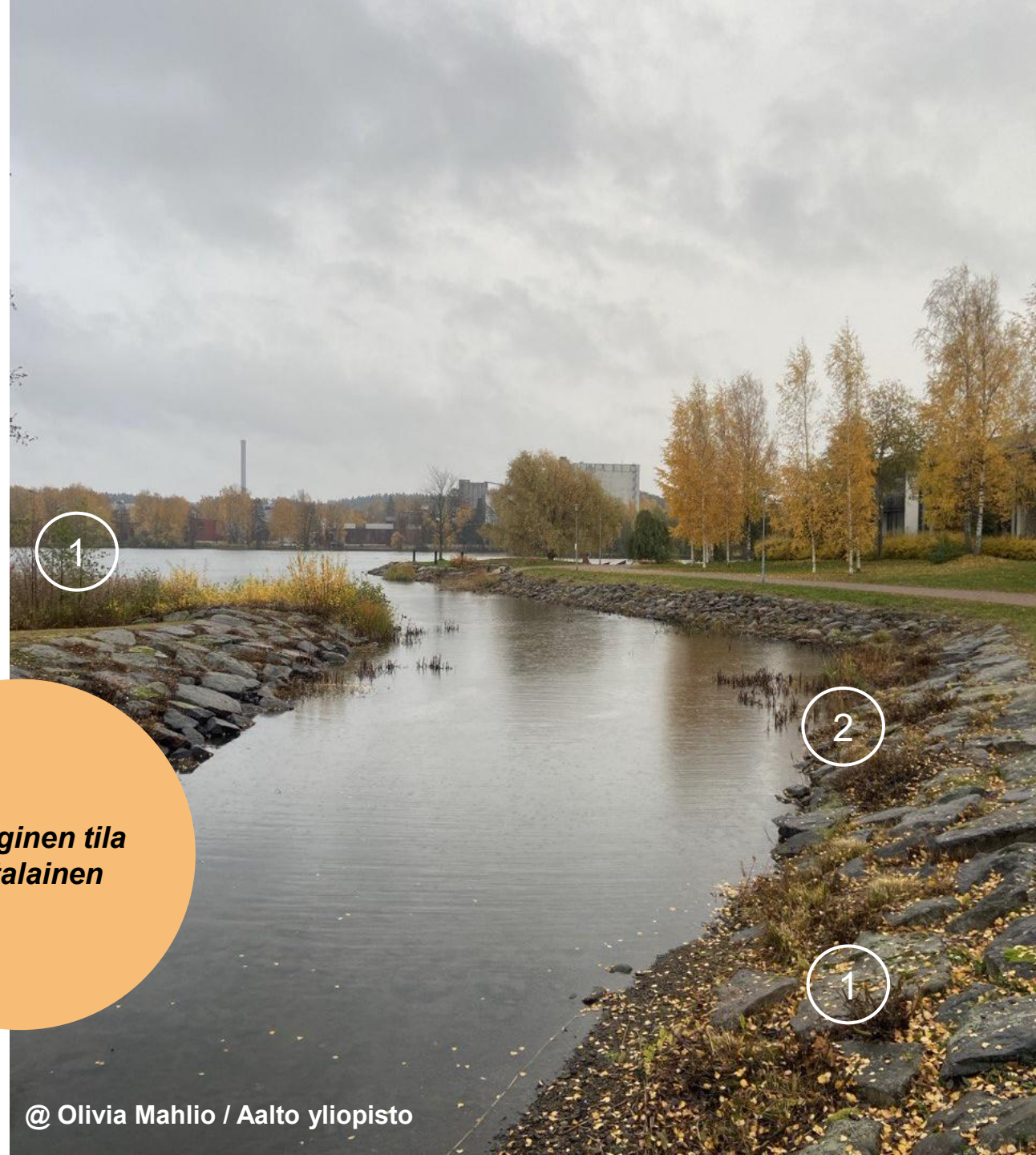

Rakennetut rannat

Kohtalaisessa ekologisessa tilassa oleva rakennettu ranta Lahdessa

- Rantakasvillisuutta on melko vähän, mutta koostuu suomalaisesta lajistosta (1).
- Ranta koostuu yksipuolisesta materiaalista, joka vastaa luonnonrantoja jonkin verran (2).
- Rantaprofiili on melko jyrkkä, mutta vaihtelee pienipiirteisesti (3).
- Lähiympäristössä on läpäisevää pintaa ja jonkin verran suojaavaa kasvillisuutta.

***Ekologinen tila
kohtalainen***

Rakennetut rannat

Heikossa ekologisessa tilassa oleva rakennettu ranta Tampereella

- Ranta on lähes täysin vailla kasvillisuutta, puustoa ei ole ja läpäisevän pinnan osuus on pieni (1).
- Koostuu louhitusta materiaalista, profiili on jyrkkä

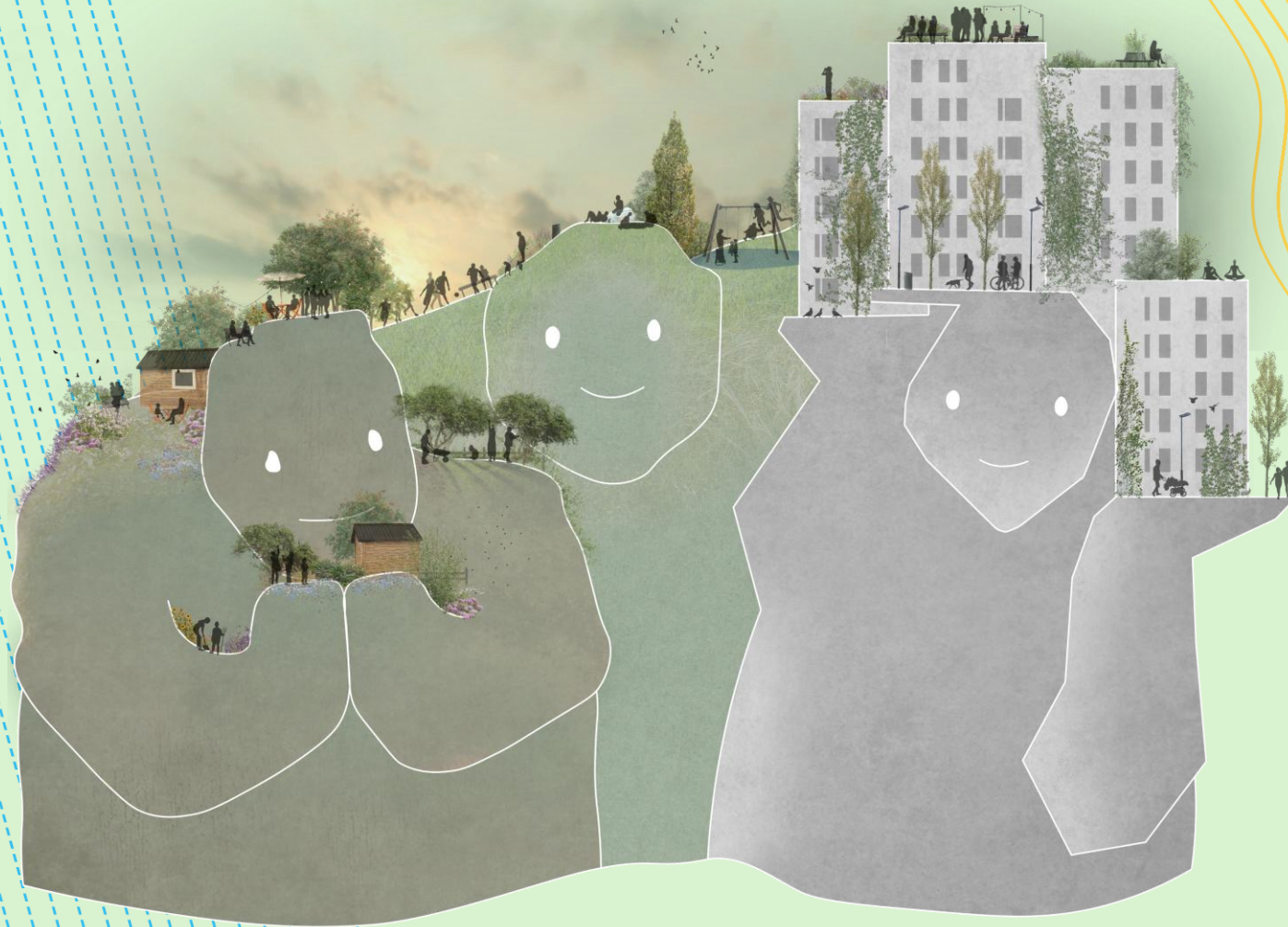
***Ekologinen tila
heikko***

1

Luontotyypit luovat hyvinvointia

LÄHTEET JA LISÄMATERIAALI

Lähteet ja lisämateriaali

Jalkanen, J., Mahlio, O., Nieminen, E., Kassi, T., Luoma, E., Huttunen, J., Tuomisaari, J., Pursiainen, A., Halme, P., Ahlgren, H., Hannula, A., Kemppainen, M., & Lähde, E. (2026). **Rakennetun ympäristön luontotyypit ja niiden ekologisen tilan arviointi**. Green Building Council Finland. <https://figbc.fi/julkaisut/rakennetun-ympariston-luontotyypit-ja-niiden-ekologisen-tilan-arviointi>

Muut ARVO-hankkeen julkaisut: <https://figbc.fi/arvo-viherrakenteen-arviointi-ja-vahvistaminen-kaupunkien-maankayton-suunnittelussa>

